

Hallituksen esitys Eduskunnalle 72. Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksyttyjen sopimusten ja suositusten johdosta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleiskokous, 72. Kansainvälinen työkonferenssi pidettiin Genevessä 4.—25.6.1986. Konferenssissa hyväksyttiin yleissopimus n:o 162, joka koskee turvallisuutta asbestin käytössä, sekä sopimukseen liittyvä suositus n:o 172.

Yleissopimuksella pyritään vaikuttamaan jäsenmaiden kansalliseen lainsäädäntöön ja muihin määräyksiin asbestin käytön rajoittamiseksi. Kansallisten viranomaisten on määrättävä työntekijöiden asbestille altistumisen rajaarvot ja ryhdyttävä

muihin sopimuksessa tarkemmin määriteltyihin toimenpiteisiin työperäisten asbestille altistumisen aiheuttamien terveysvaarojen ehkäisemiseksi. Yleissopimuksessa on myös määrättyä työympäristön ja työntekijöiden terveydentilan seurannasta sekä asbestiin liittyviä vaaroja koskevasta tiedotuksesta ja koulutuksesta.

Esitykseen sisältyy ehdotus sopimuksen hyväksymisestä ja sitä täydentävän suosituksen huomioon ottamisesta lainsäädännön valmistelussa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

1.1. Nykyinen tilanne

Määräykset asbestin käytöstä johtuvien haitte- tekijöiden torjunnasta ja valvonnasta ovat sisällyneet 23 päivänä syyskuuta 1976 annettuun valtioneuvoston päätökseen (805/76, muut. 290/86) sekä työsuojeluhallituksen sen nojalla 1 päivänä kesäkuuta 1978 antamiin asbestia koskeviin turvallisuusmääräyksiin (TM 38). Lisäksi työsuojeluhallitus on 15 päivänä kesäkuuta 1978 antanut päätöksen (1779/115/78) asbestityötä tekevien lääkärintarkastuksia koskeviksi ohjeiksi. Hallituksen 26 päivänä maaliskuuta 1985 Eduskunnalle antamassa terveystieteellisessä selonteossa todettiin, että asbesti on aina korvattava vähemmän

vaarallisella aineella, milloin se on teknillisesti mahdollista ja kohtuullisesti toteutettavissa.

Edellä mainitut Suomessa sovelletut asbestin käyttöä koskeneet määräykset täyttivät pääosiltaan ILO:n vuonna 1986 hyväksymän yleissopimuksen n:o 162 määräykset. Yleissopimuksen ratifioinnin katsottiin kuitenkin edellyttävän Suomessa voimassa olleiden asbestimääräysten muuttamista eräiltä osin ja erityisesti purkutöiden osalta. Valtioneuvosto antoi sen vuoksi 26 päivänä marraskuuta 1987 työturvallisuuslain (299/58) 47 §:n nojalla päätöksen asbestityöstä (886/87), jossa on otettu huomioon ILO:n yleissopimuksen ja sitä täydentävän suosituksen määräykset. Uudet asbestin käyttöä koskevat määräykset tulevat voimaan 1 päivänä syyskuuta 1988. Niillä kumotaan vuonna 1976 annettu valtioneuvoston päätös (805/76) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

1.2. Asian valmistelu

Sopimus ja suositus on valmisteltu Kansainvälisessä työjärjestössä. Niitä käsiteltiin ensimmäisen kerran 71. Kansainvälisessä työkonferenssissa kesäkuussa 1985 ja asiakirjat hyväksyttiin lopullisesti 72. Kansainvälisessä työkonferenssissa kesäkuussa 1986. Yleissopimus hyväksyttiin 72. työkonferenssissa äänin 419 puolesta 0 vastaan ja 1:n pidättyessä. Suositus hyväksyttiin äänin 406 puolesta, 0 vastaan ja 5:n pidättyessä. Suomesta asian valmistelevaan käsittelyyn työkonferenssissa osallistuivat sosiaali- ja terveysministeriön, työsuojeluhallituksen sekä edustavimpien työnantaj- ja työntekijäjärjestöjen edustajat. Suomen hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen edustajat äänestivät asiakirjojen hyväksymisen puolesta.

Sopimuksen Suomessa edellyttämiä toimenpiteitä on selvitetty sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivassa Kemian työsuojeluneuvottelukunnassa, jossa ovat edustettuina myös edustavimmat työmarkkinajärjestöt.

Suomen ILO-neuvottelukunta on käsitellyt sopimuksen ratifiointiedellytyksiä ja puoltaa sopimuksen ratifioimista.

2. Esityksen vaikutukset

Suomi on ratifioinut Kansainvälisen työjärjestön vuoden 1974 yleissopimuksen n:o 139, joka koskee työnteon yhteydessä syöpää synnyttävistä aineista ja tekijöistä aiheutuvien vaarojen torjun-

taa ja valvontaa. Suomi on ratifioinut myös vuoden 1977 yleissopimuksen n:o 148, joka koskee työntekijöiden suojaamista työympäristössä esiintyvien epäpuhtauksien, melun ja värinän aiheuttamilta vaaroilta, sekä vuoden 1981 työturvallisuutta, terveyttä ja työympäristöä koskevan yleissopimuksen n:o 155. Lisäksi Suomi on ratifioinut vuoden 1985 työterveyshuoltoa koskevan yleissopimuksen n:o 161 sekä vuoden 1964 yleissopimuksen n:o 121, joka koskee työvammatapauksissa myönnettäviä etuja sekä hyväksynyt siihen liittyvän ammattitautiluettelon. ILO:n yleissopimus n:o 162, joka koskee turvallisuutta asbestin käytössä, täydentää näitä sopimuksia erityistä vaaraa aiheuttavan asbestityön osalta.

Asbestille altistumisen on todettu aiheuttavan työntekijöille asbestoosia (pölykeuhkosairaus), keuhkosityöpää ja mesoteliomaa (harvinainen keuhkopussin syöpäsairaus). Työsuojeluhallituksen arvion mukaan noin 100 työntekijää sairastuu vuosittain näihin sairauksiin työperäisen asbesti-altistumisen seurauksena. On oletettavissa, että asbestityötä koskevien määräysten tiukentaminen ajan mittaan vähentää sairastumistapauksia.

Sopimuksen ratifioinnilla ei ole merkittäviä kansantaloudellisia vaikutuksia. Sopimuksen edellyttämä lupamenettely on toteutettu joustavasti siten, että tehtävästä huolehtiminen ei vaadi henkilöstölisäyksiä työsuojeluhallituksessa. Asbestipurkutöitä koskevat tiukemmat määräykset aiheuttavat elinkeinotoiminnalle lisäkustannuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Yleissopimuksen ja suosituksen sisältö

Yleissopimuksessa on ensiksi kuvattu sen soveltamisala ja sopimuksessa käytetyt määritelmät (I osa). Yleissopimuksessa on sen jälkeen määräykset niistä yleisistä periaatteista, joita on noudatettava asbestille altistumisen aiheuttamien terveysvaarojen ehkäisemiseksi, rajoittamiseksi ja torjumiseksi (II osa). Sopimuksessa luetaan sitten vaihtoehtoiset torjunta- ja ehkäisytoimenpiteet (III osa). Lisäksi sopimuksessa on määräyksiä työympäristön ja työntekijöiden terveydentilan seurannasta (IV osa) sekä tiedotuksesta ja koulu-

tuksesta (V osa). Yleissopimuksen viimeisenä osana (VI osa) ovat tavanomaiset loppumääräykset ratifioinnista, voimaantulosta ja irtisanomisesta.

Sopimuksessa asbestille altistumisella tarkoitetaan altistumista työssä hengittyville asbestikuiduille tai asbestipölylle, jotka ovat peräisin asbestista, mineraaleista taikka asbestia sisältävistä materiaaleista tai tuotteista (2 artikla). Yleissopimus koskee kaikkia toimintoja, jotka aiheuttavat työntekijöille asbestille altistumista työn kuluessa. Jäsenvaltio voi neuvoteltuaan asianomaisten edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa jättää eräin edellytyksin sopimuksen

soveltamisalan ulkopuolelle tiettyjä elinkeinoelämän aloja tai yrityksiä niiden sopimusmääräysten osalta, joiden soveltaminen kyseisillä aloilla ei ole välttämätöntä. (1 artikla)

Sopimuksessa mainittujen yleisten periaatteiden mukaan kansallisilla määräyksillä on säädettävä niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä työperäisestä asbestille altistumisesta aiheutuvien terveysvaarojen ehkäisemiseksi, rajoittamiseksi ja torjumiseksi. Lakeja ja määräyksiä on tarkistettava sitä mukaa kuin tekniikka kehittyä ja tieteellinen tietämys lisääntyy. Toimivaltainen viranomaisella voi kuitenkin myöntää poikkeuksia näistä määräyksistä ehdoilla, joista päätetään edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa käytävien neuvottelujen jälkeen. Viranomaisen on poikkeuksia myönnettäessä kuitenkin varmistauduttava siitä, että työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ryhdytään tarpeellisiin varotoimenpiteisiin. (3 artikla)

Sopimuksessa asetetaan toimivaltaiselle viranomaiselle yleisvelvoite käydä neuvotteluja edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa yleissopimuksen voimaansaattamisen edellyttämistä toimenpiteistä. (4 artikla)

Sopimus edellyttää sellaisen tarkastusjärjestelmän käyttöönottoa, jolla voidaan varmistaa sopimuksen 3 artiklassa tarkoitettujen lakien ja määräysten säätäminen. Kansallisissa laeissa ja määräyksissä on määriteltävä rangaistukset ja muut keinot, joilla varmistetaan yleissopimuksen määräysten tehokas noudattaminen. (5 artikla)

Työnantajat on velvoitettava ryhtymään säädettyihin turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Kahden työnantajan toimiessa samanaikaisesti samalla työpaikalla niille on asetettu yhteistoimintavelvoite turvallisuusmääräysten täyttämiseksi. Toimivaltainen viranomainen vahvistaa tarvittaessa menettelytavat tälle yhteistyölle. Työnantajien on yhteistyössä työturvallisuus- ja työterveydenhuoltohenkilöstön kanssa ja neuvoteltuaan työntekijöiden edustajien kanssa laadittava hätätilanteiden varalta toimintaohjeet. (6 artikla)

Työntekijät on velvoitettava noudattamaan annettuja työturvallisuutta ja -suojelua koskevia toimintaohjeita, joilla pyritään ehkäisemään, rajoittamaan ja torjumaan työperäisen asbestialtistuksen aiheuttamia terveysvaaroja. (7 artikla)

Työnantajat ja työntekijät tai heidän edustajansa velvoitetaan mahdollisimman läheiseen yhteistyöhön yrityksen kaikilla tasoilla sopimuksen edellyttämien toimenpiteiden suorittamiseksi. (8 artikla)

Torjunta- ja ehkäisytöimenpiteitä koskevassa osassa (III osa) edellytetään, että kansallisella lainsäädännöllä ja määräyksillä pyritään ehkäisemään asbestille altistumista tai ainakin rajoittamaan sitä edellyttämällä, että ryhdytään yhteen tai useampaan seuraavista toimenpiteistä: a) asbestitöiden saattaminen sellaisten määräysten alaisiksi, jotka takaavat riittävät tekniset toimenpiteet ja työmenetelmät sekä työpaikkahygienian vaatimukset ja b) asbestitöiden tai tiettyjen työmenetelmien saattaminen erityissääntöjen ja erityisten menettelytapojen, kuten lupamenettelyn, piiriin. (9 artikla)

Mikäli työntekijöiden terveyden suojelun kannalta on tarpeen ja se on teknisesti mahdollista, kansallisissa määräyksissä on edellytettävä ryhtymistä yhteen tai useampaan seuraavista toimenpiteistä: a) asbestia sisältävien tuotteiden korvaaminen muilla materiaaleilla tai vähemmän vaarallisella teknologialla ja b) täydellinen tai osittainen asbestin, tiettyjen asbestityyppien tai asbestia sisältävien tuotteiden käytön kieltäminen tietyissä työmenetelmissä. (10 artikla)

Krokidoliitin ja sitä sisältävien tuotteiden käyttö tulee kieltää. Toimivaltaisella viranomaisella on kuitenkin tietyin edellytyksin oikeus myöntää kiellosta poikkeuksia, mikäli ryhdytään toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei työntekijöiden terveyttä vaaranneta. (11 artikla)

Kaikkien asbestilaatujen ruiskuttaminen kielletään. Samoin edellytyksin kuin krokidoliitin kiellosta voidaan tästäkin myöntää poikkeuslupia. (12 artikla)

Kansallisissa määräyksissä on oltava vaatimus, että työnantajat ilmoittavat toimivaltaiselle viranomaiselle töistä, joihin liittyy asbestille altistumista. (13 artikla)

Sopimukseen sisältyy myös määräys, että asbestin tuottajien ja toimittajien sekä sitä sisältävien tuotteiden valmistajien on merkittävä pakkaukset selkeästi. (14 artikla)

Viranomaisten on määrättävä asbestille altistumisen raja-arvot tai muut perusteet, joilla altistumista työympäristössä voidaan arvioida. Näitä perusteita on tarkistettava ja ajanmukaistettava teknologisen kehityksen vaatimalla tavalla. Työnantajan on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin altistumisen vähentämiseksi niin vähin kuin mahdollista. Elleivät nämä toimenpiteet riitä laskemaan asbestialtistumista vahvistetun raja-arvon tai muun perusteen alapuolelle, työnantajan on kustannuksellaan järjestettävä työntekijöille hyväksytyt hengistysuojaimet ja tarvittaessa myös suojapuvut. Suojavälineet ovat

häräkeino eivätkä teknisten torjuntakeinojen vaihtoehto. (15 artikla)

Työnantajat on velvoitettava kehittämään toimintatapoja, joilla työntekijöitä suojellaan asbestin aiheuttamilta vaaroilta. (16 artikla)

Vapautuvia asbestieristysmateriaaleja sisältävien rakenteiden purkutyötä ja asbestin poistamista saavat suorittaa vain sellaiset työnantajat ja urakoitsijat, jotka toimivaltainen viranomainen on todennut päteviksi suorittamaan sellaista työtä ja jotka on valtuutettu sitä tekemään.

Työnantajaa ja urakoitsijaa on vaadittava ennen purkutyön aloittamista tekemään työsuunnitelma, jossa eritellään toimenpiteet a) työntekijöiden suojaamiseksi, b) asbestipölyn ilmaan pääsemisen rajoittamiseksi ja c) asbestia sisältävän jätteen poiskuljetuksen järjestämiseksi yleissopimuksen määräysten edellyttämällä tavalla. Työsuunnitelmasta on työntekijöitä tai heidän edustajiaan kuultava. (17 artikla)

Työnantajan on hankittava työntekijöille tarvittaessa sopiva työvaatetus sekä huolehdittava sen käsittelystä ja puhdistamisesta valvotuissa olosuhteissa. Kansallisin määräyksiin on kiellettävä suojavaatteiden ja -välineiden vieminen kotiin. Työnantaja on vastuussa työvaatetuksen ja suojeluvälineistön puhdistamisesta, huollosta ja varastoinnista. Työnantajan on varattava asbestille altistuneille työntekijöille peseytymismahdollisuus työpaikalla, milloin se on tarkoituksenmukaista. (18 artikla)

Työnantajan on hävitettävä asbestia sisältävät jätteet kansallisten säännösten ja määräysten mukaisesti siten, ettei työntekijöille eikä lähiympäristön väestölle aiheudu terveydellistä vahinkoa. Viranomaisten ja työnantajien on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin työympäristöstä vapautuvan asbestipölyn aiheuttaman ympäristön saastumisen ehkäisemiseksi. (19 artikla)

Työnantajan on tarpeen vaatiessa mitattava työpaikan ilman asbestipölypitoisuudet ja seurattava työntekijöiden altistumista asbestille toimivaltaisen viranomaisen määrittelemiin väliajoin ja menetelmin. Tietoja on säilytettävä viranomaisten määräämä aika ja työntekijöillä on oikeus saada tiedot käyttöönsä. Työntekijöillä on oikeus pyytää työympäristöä koskevia mittauksia ja vedota tuloksista viranomaisiin. (20 artikla)

Työntekijöiden terveydentilan seuraamiseksi heille on järjestettävä kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisia lääkärintarkastuksia heidän terveydentilansa seuraamiseksi ja asbestialtistumisen aiheuttamien ammattitautien selvittämiseksi. Tällaisen terveydentilan seurannan tulee

olla maksutonta ja työntekijöille on tiedotettava lääkärintarkastusten tuloksista. Mikäli asbestialtistumista aiheuttavaa työtä ei lääketieteellisin perustein ole suositeltavaa jatkaa on kaikin käytettävissä olevin keinoin pyrittävä turvaamaan työntekijöiden tulot. Viranomaisten on otettava käyttöön asbestin aiheuttamien ammattitautien ilmoitusmenettely. (21 artikla)

Viranomaisten on neuvotellen edustavimpien työnantajien ja työntekijöiden järjestöjen kanssa järjestettävä asbestialtistumisen aiheuttamia terveysvaaroja sekä ehkäisyä ja torjuntakeinoja koskevaa tiedotus- ja koulutustoimintaa niille, joita asia koskee. Viranomaisten tulee valvoa, että työnantajilla on työntekijöiden koulutusta koskeva kirjallisesti vahvistettu toimintapolitiikka. Työnantajan tulee huolehtia siitä että asbestille mahdollisesti altistuvat työntekijät saavat tietää työhönsä liittyvistä terveysvaaroista ja että he saavat ohjeita ja jatkuvaa koulutusta vaaratekijöiden ehkäisytöistä ja oikeista työtavoista. (22 artikla)

Sopimus sisältää tavanomaiset loppumääräykset ratifioinnista, voimaantulosta ja irtisanomisesta sekä yleissopimuksen muuttamismenettelystä. (23—30 artiklat)

2. Yleissopimuksen ja suosituksen suhde Suomen lainsäädäntöön ja kansalliseen käytäntöön

2.1. Yleistä

Sopimus ei ole ristiriidassa voimassa olevien lakien ja asetusten kanssa. Tarkempia määräyksiä asbestin käytöstä on annettu työturvallisuuslain (299/58) 47 §:n nojalla 26 päivänä marraskuuta 1987 annetulla valtioneuvoston päätöksellä asbestityöstä (886/87). Uusi valtioneuvoston päätös asbestityöstä sisältää yleissopimuksen edellyttämät muutokset 23 päivänä syyskuuta 1976 annettuun valtioneuvoston päätökseen asbestin käytöstä johtuvien haittatekijöiden torjunnasta ja valvonnasta (805/76). Uudet määräykset tulevat voimaan 1 päivänä syyskuuta 1988. Yleissopimus puolestaan tulee ratifioivan valtion osalta voimaan yhden vuoden kuluttua sopimuksen ratifioinnista. Lisäksi on tarkoitus antaa yksityiskohtaiset asbestipurkutöitä koskevat turvallisuusohjeet.

2.2. Sopimusmääräysten suhde Suomessa sovellettaviin määräyksiin

Valtioneuvoston päätöksessä asbestityöstä (886/87) määritellään sen soveltamisala samalla tavoin kuin yleissopimuksen 1 artiklassa koskemaan työtä, jossa työntekijät työnsä kuluessa voivat altistua työpaikan ilmassa oleville asbestikuiduille ja asbestipölylle.

Yleissopimuksen 6 artiklan 2-kohtaa vastaava työnantajien yhteistoimintavelvoite on otettu asbestityötä koskevan valtioneuvoston päätöksen 4 §:n määräykseen.

Yleissopimuksen 14 artiklan mukaiset velvoitteet varoitusmerkintöjen tekemisestä asbestia sisältäviin materiaaleihin, esineisiin ja tuotteisiin on otettu asbestipäätöksen 3 §:n 2 momenttiin.

Yleissopimuksen 15 artiklassa tarkoitettu työntekijöiden asbestille altistumisen raja-arvo on Suomessa vahvistettu asbestityötä koskevan päätöksen 5 §:ssä. Sen mukaan työpaikan ilman sisältämä asbestimäärä työntekijän hengitysvvöhykkeellä ei saa 8 tunnin keskiarvona olla suurempi kuin 0,5 yli viiden mikrometrin pituista kuitua kuutiosenttimetrissä. Voimaantulomääräysten (24 §) mukaan tätä raja-arvoa sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 1989. Sitä ennen suurin sallittu pitoisuus on yksi yli viiden mikrometrin pituinen kuitu kuutiosenttimetrissä.

Yleissopimuksen 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti valtioneuvoston asbestityötä koskevan päätöksen 12 §:ssä on määräys, jonka mukaan hengityssuojainten on täytettävä tyypiltään työsuojeluhallituksen hyväksymän standardin vaatimukset.

Yleissopimuksen 17 artiklan 1 kohdan määräys, joka koskee asbestipitoisten rakenteiden purku- ja saneeraustöiden suorittamisen edellytyksiä on otettu huomioon laadittaessa valtioneuvoston asbestityöstä antaman päätöksen 8 §:n määräyksiä. Valtioneuvoston päätöksen 8 §:ssä säädetään, että siinä lähemmin määriteltyjä purkutöitä saavat suorittaa vain sellaiset työnantajat, jotka työsuojeluhallitus on todennut päteviksi suorittamaan sellaista työtä voimassa olevien määräysten mukaisesti ja jotka työsuojeluhallitus on valtuuttanut sellaista työtä suorittamaan. Työsuojeluhallituksen on annettava valtuutus työnantajalle, joka täyttää erät säännöksessä tarkemmin määritellyt edellytykset. Työsuojeluhallituksen valtuutusta ei kuitenkaan 8 §:n 3 momentin mukaan vaadita työhön, jossa poistetaan ulkotiloissa kokonaisena asbestisementistä tehtyjä katto- tai seinälevyjä taikka, jossa purkutyyöhön

tarvittava kokonaistyöaika ei ylitä yhtä henkilötyötuntia.

Valtioneuvoston päätöksen 10 § sisältää määräykset toimenpiteistä ennen purku- ja saneeraus-työn aloittamista. Selvitys siitä, mitkä purettavista materiaaleista sisältävät asbestia on toimitettava asianomaista työpaikkaa valvovalle työsuojeluviranomaiselle. Yleissopimuksen 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti asbestipurkutyyötä suorittamaan ryhtyvän työnantajan on ennen työn aloittamista laadittava työsuunnitelma, jossa selvitetään yleissopimuksessa tarkoitettut ja valtioneuvoston päätöksen 10 §:n 2 momentissa tarkemmin määritellyt toimenpiteet työntekijöiden ja ympäristön suojelemiseksi. Yleissopimuksen 17 artiklan 3 kohdan mukainen velvoite neuvotte- luista työtä suorittavien työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa työsuunnitelmasta sisältyy valtioneuvoston asbestityötä koskevan päätöksen 10 §:n 3 momenttiin.

Yleissopimuksen 19 artiklan määräykset asbestijätteen käsittelystä ja ympäristön saastumisen ehkäisemisestä on otettu huomioon laadittaessa valtioneuvoston asbestityötä koskevan päätöksen 10 §:n 6 momenttia. Sen mukaan työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava asbestipurkutyyöstä välittömästi työnantajan ilmoituksen saatuaan asianomaisen kunnan terveyslautakunnalle asbestia sisältävän jätteen asianmukaista sijoittamista varten.

Tehtyjen muutosten jälkeen Suomen lainsäädäntö täyttää yleissopimuksen vaatimukset.

3. Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymien asiakirjojen eduskuntakäsittely

Edellä mainittujen muutosten jälkeen sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka ovat ristiriidassa voimassaolevan lainsäädännön kanssa tai jotka edellyttävät lainsäädäntötoimenpiteitä.

Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion tulee määräjassa yleiskokouksen istunnon päättymisestä saattaa yleiskokouksessa hyväksytyt sopimukset ja suositukset toimivaltaisen valtioelimen käsiteltäväksi lainsäädäntö- tai muita toimenpiteitä varten. Suomessa noudatetun vakiintuneen käytännön mukaan asiakirjat on tästä syystä saatettu eduskunnan käsiteltäviksi.

Sopimus tulee sen ratifioivan valtion osalta voimaan vuoden kuluttua ratifiointista. Ratifi-

ointi on mahdollista sanoa irti kymmenvuotiskausittain sopimuksen voimaantulosta.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään

että Eduskunta hyväksyisi Genevessä pidetyssä Kansainvälisessä työkonferenssissa 24 päivänä kesäkuuta 1986 hyväksytyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen n:o 162, joka koskee turvallisuutta asbestin käytössä.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 1987

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Edellä olevan perusteella ja valtiopäiväjärjestyksen 34 §:n mukaisesti esitetään lisäksi,

että Genevessä pidetyssä kansainvälisessä työkonferenssissa 24 päivänä kesäkuuta 1986 hyväksytyn Kansainvälisen työjärjestön suositus n:o 172, joka koskee turvallisuutta asbestin käytössä, otetaan huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä sitäkäli kuin se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista.

Ministeri Matti Puhakka

Liite 1

Käännös

YLEISSOPIMUS

(nro 162), joka koskee turvallisuutta asbestin käytössä, 1986

Kansainvälisen työjärjestön yleiskokous, joka on aloittanut Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston koollekutsumana Genevessä 4. päivänä kesäkuuta 1986 72. istuntokautensa, ja

joka pannen merkille asiaa koskevat kansainväliset sopimukset, yleissopimukset ja suositukset, erityisesti vuoden 1974 työnteon yhteydessä esiintyvää syöpää koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1977 työympäristöä (ilman epäpuhtaudet, melu ja värinä) koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1981 työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1985 työterveyshuoltoa koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1964 työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan sopimuksen liitteenä olevan, vuonna 1980 tarkistetun ammattitautiluettelon sekä Kansainvälisen työtoimiston vuonna 1984 julkaisemat asbestin käyttöä koskevat turvallisuusohjeet, jotka määrittelevät kansallisen toimintapolitiikan ja kansallisen tason toimenpiteiden periaatteet,

on päättänyt hyväksyä eräitä ehdotuksia koskien turvallisuutta asbestin käytössä, joka on neljäntenä kohtana istuntokauden esityslistalla, ja

on päättänyt, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen yleissopimuksen muotoon, hyväksyy tänä kahdentenakymmenten neljäntenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataakahdeksänkymmentäkuusi seuraavan yleissopimuksen, jonka nimenä on asbestiyleissopimus vuodelta 1986.

CONVENTION

(No. 162) Concerning Safety in the Use of Asbestos, 1986

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Seventy-second Session on 4 June 1986, and

Noting the relevant international labour Conventions and Recommendations, and in particular the Occupational Cancer Convention and Recommendation, 1974, the Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention and Recommendation, 1977, the Occupational Safety and Health Convention and Recommendation, 1981, the Occupational Health Services Convention and Recommendation, 1985, the list of occupational diseases as revised in 1980 appended to the Employment Injury Benefits Convention, 1964, as well as the *Code of practice on safety in the use of asbestos*, published by the International Labour Office in 1984, which establish the principles of national policy and action at the national level,

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety in the use of asbestos, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention; adopts this twenty-fourth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-six the following Convention, which may be cited as the Asbestos Convention, 1986:

I osa

Soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

1. Tämä yleissopimus koskee kaikkia toimintoja, jotka aiheuttavat työntekijöille asbestille altistumista heidän työnsä kuluessa.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio voi neuvoteltuaan asianomaisten edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa ja työhön liittyvien terveysvaarojen ja sovellettavien turvallisuustoimenpiteiden arvioinnin perusteella jättää soveltamisalan ulkopuolelle joidenkin yleissopimuksen määräysten osalta tiettyjä elinkeinoelämän aloja tai tiettyjä yrityksiä, sen jälkeen kun on selvitetty, että kyseisten määräysten soveltaminen näille aloille tai näihin yrityksiin ei ole välttämätöntä.

3. Toimivaltaisen viranomaisen tulee päättäessään tiettyjen elinkeinoelämän alojen tai yritysten jättämisestä soveltamisalan ulkopuolelle ottaa huomioon altistuksen toistuvuus, kesto ja taso sekä työn luonne ja olosuhteet työpaikalla.

2 artikla

Tässä yleissopimuksessa

(a) käsite "asbesti" tarkoittaa sellaisten mineraalilikaattien kuitumaista muotoa, jotka kuuluvat serpentiiniryhmän kalliota muodostaviin mineraaleihin kuten krysotiili (valkoinen asbesti) tai amfiboliryhmään kuten aktinoliitti, amosiitti (ruskea asbesti, cummingtoniitti-gruneriiitti), antofylliitti, krokidoliitti (sininen asbesti), tremoliitti tai mitä tahansa seosta, joka sisältää yhtä tai useampaa näistä;

(b) käsite "asbestipöly" tarkoittaa ilmaan päässeitä asbestihiukkasia tai laskeutuneita asbestihiukkasia, jotka voivat päästä ilmaan työympäristössä;

(c) käsite "ilmassa oleva asbestipöly" tarkoittaa mittausten yhteydessä käytettynä pölyhiukkasia, jotka mitataan gravimetrisesti tai muulla vastaavalla menetelmällä;

(d) käsite "hengittävät asbestikuidut" tarkoittaa asbestikuituja, joiden halkaisija on pienempi kuin 3 mikrometriä ja joiden pituus-halkaisijasuhte on suurempi kuin 3:1. Vain 5 mikrometriä pidemmät kuidut otetaan huomioon mittauksissa;

(e) käsite "altistuminen asbestille" tarkoittaa altistumista työssä hengittyville asbestikuiduille tai asbestipölylle, jotka ovat peräisin asbestista,

Part I.

Scope and Definitions

Article 1

1. This Convention applies to all activities involving exposure of workers to asbestos in the course of work.

2. A Member ratifying this Convention may, after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, and on the basis of an assessment of the health hazards involved and the safety measures applied, exclude particular branches of economic activity or particular undertakings from the application of certain provisions of the Convention when it is satisfied that their application to these branches or undertakings is unnecessary.

3. The competent authority, when deciding on the exclusion of particular branches of economic activity or particular undertakings, shall take into account the frequency, duration and level of exposure, as well as the type of work and the conditions at the workplace.

Article 2

For the purpose of this Convention —

(a) the term "asbestos" means the fibrous form of mineral silicates belonging to rock-forming minerals of the serpentine group, i.e. chrysotile (white asbestos), and of the amphibole group, i.e. actinolite, amosite (brown asbestos, cummingtonite-grunerite), anthophyllite, crocidolite (blue asbestos), tremolite, or any mixture containing one or more of these;

(b) the term "asbestos dust" means airborne particles of asbestos or settled particles of asbestos which are liable to become airborne in the working environment;

(c) the term "airborne asbestos dust" means, for purposes of measurement, dust particles measured by gravimetric assessment or other equivalent method;

(d) the term "respirable asbestos fibres" means asbestos fibres having a diameter of less than 3 μm and a length-to-diameter ratio greater than 3:1. Only fibres of a length greater than 5 μm shall be taken into account for purposes of measurement;

(e) the term "exposure to asbestos" means exposure at work to airborne respirable asbestos fibres or asbestos dust, whether originating from

mineraaleista taikka asbestia sisältävistä materiaaleista tai tuotteista;

(f) käsite "työntekijät" käsittää myös tuotanto-osuuskuntien jäsenet;

(g) käsite "työntekijöiden edustajat" tarkoittaa kansallisen lainsäädännön tai käytännön nojalla sellaisiksi määriteltyjä työntekijöiden edustajia vuoden 1971 työntekijöiden edustajia koskevan yleissopimuksen mukaisesti.

asbestos or from minerals, materials or products containing asbestos;

(f) the term "workers" includes the members of production co-operatives;

(g) the term "workers' representatives" means the workers' representatives recognised as such by national law or practice, in conformity with the Workers' Representatives Convention, 1971.

II osa

Yleiset periaatteet

3 artikla

1. Kansallisessa lainsäädännössä tai määräyksissä on määrittävä ne toimenpiteet, joihin on ryhdyttävä työperäisen asbestille altistumisen aiheuttamien terveysvaarojen ehkäisemiseksi, rajoittamiseksi ja torjumiseksi.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kansalliset lait ja määräykset on ajoittain tarkistettava tekniikan kehityksen ja tieteellisen tietämyksen lisääntymisen huomioon ottaen.

3. Toimivaltainen viranomainen voi myöntää tilapäisiä poikkeuksia tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista määräyksistä niillä ehdoilla ja niiksi ajanjaksoiksi, jotka päätetään asianomaisten edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa käytävien neuvottelujen jälkeen.

4. Myöntäessään poikkeuksia tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen on varmistuttava siitä, että työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ryhdytään tarpeellisiin varotoimenpiteisiin.

4 artikla

Toimivaltaisen viranomaisen on neuvoteltava asianomaisten edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa toimenpiteistä, joihin tulee ryhtyä tämän yleissopimuksen määräysten voimaan saattamiseksi.

5 artikla

1. Tämän yleissopimuksen 3 artiklassa tarkoitettujen lakien ja määräysten voimaan saattaminen tulee varmistaa tarkoituksenmukaisen ja sopivan tarkastusjärjestelmän avulla.

2. Kansallisissa laeissa ja määräyksissä on määriteltävä tarvittavat keinot, mukaan lukien asianmukaiset rangaistukset, joiden avulla varmistetaan

Part II

General Principles

Article 3

1. National laws or regulations shall prescribe the measures to be taken for the prevention and control of, and protection of workers against, health hazards due to occupational exposure to asbestos.

2. National laws and regulations drawn up in pursuance of paragraph 1 of this Article shall be periodically reviewed in the light of technical progress and advances in scientific knowledge.

3. The competent authority may permit temporary derogations from the measures prescribed pursuant to paragraph 1 of this Article, under conditions and within limits of time to be determined after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned.

4. In granting derogations in pursuance of paragraph 3 of this Article, the competent authority shall ensure that the necessary precautions are taken to protect the workers' health.

Article 4

The competent authority shall consult the most representative organisations of employers and workers concerned on the measures to be taken to give effect to the provisions of this Convention.

Article 5

1. The enforcement of the laws and regulations adopted pursuant to Article 3 of this Convention shall be secured by an adequate and appropriate system of inspection.

2. National laws or regulations shall provide for the necessary measures, including appropriate penalties, to ensure effective enforcement of and

taan tämän yleissopimuksen määräysten tehokas voimaan saattaminen ja noudattaminen.

6 artikla

1. Työnantajat on velvoitettava noudattamaan säädettyjä toimenpiteitä.

2. Kun kaksi tai useampi työnantajaa toimii samanaikaisesti yhdellä työpaikalla, heidän on toimittava yhdessä säädettyjen toimenpiteiden noudattamiseksi ilman, että kummankaan työnantajan vastuu omien työntekijöidensä terveydestä ja turvallisuudesta vähenee. Toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa määriteltävä yleiset menettelytavat tälle yhteistyölle.

3. Työnantajien on yhteistyössä työturvallisuus- ja työterveyshuoltohenkilöstön kanssa ja neuvoteltuaan ensin asianomaisten työntekijöiden edustajien kanssa laadittava toimintaohjeet hätätilanteiden varalta.

7 artikla

Työntekijät on velvoitettava vastuuvollisuutensa rajoissa noudattamaan säädettyjä turvallisuutta ja hygieniää koskevia toimintaohjeita, joiden tarkoituksena on ehkäistä, rajoittaa ja torjua työperäisen asbestialtistuksen aiheuttamia terveysvaaroja.

8 artikla

Työnantajien ja työntekijöiden tai heidän edustajiensa on toimittava mahdollisimman läheisessä yhteistyössä kaikilla yrityksen tasoilla tämän yleissopimuksen määräämien toimenpiteiden suorittamiseksi.

III osa

Torjunta- ja ehkäisytoimenpiteet

9 artikla

Tämän yleissopimuksen 3 artiklassa tarkoitetuissa kansallisissa laeissa ja määräyksissä on edellytettävä, että asbestille altistuminen on ehkäistävä tai sitä on rajoitettava soveltaen yhtä tai useampaa seuraavista toimenpiteistä:

(a) asbestialtistumista mahdollisesti aiheuttavan työn saattaminen sellaisten määräysten alaiseksi, joissa määritellään riittävät tekniset toimenpiteet ja työmenetelmät, työpaikkahygienia mukaan lukien;

(b) erityissääntöjen ja -menettelytapojen, luvanvaraistaminen mukaan luettuna, määräämi-

compliance with the provisions of this Convention.

Article 6

1. Employers shall be made responsible for compliance with the prescribed measures.

2. Whenever two or more employers undertake activities simultaneously at one workplace, they shall co-operate in order to comply with the prescribed measures, without prejudice to the responsibility of each employer for the health and safety of the workers he employs. The competent authority shall prescribe the general procedures of this co-operation when it is necessary.

3. Employers shall, in co-operation with the occupational safety and health services, and after consultation with the workers' representatives concerned, prepare procedures for dealing with emergency situations.

Article 7

Workers shall be required, within the limits of their responsibility, to comply with prescribed safety and hygiene procedures relating to the prevention and control of, and protection against, health hazards due to occupational exposure to asbestos.

Article 8

Employers and workers or their representatives shall co-operate as closely as possible at all levels in the undertaking in the application of the measures prescribed pursuant to this Convention.

Part III

Protective and Preventive Measures

Article 9

The national laws or regulations adopted pursuant to Article 3 of this Convention shall provide that exposure to asbestos shall be prevented or controlled by one or more of the following measures:

(a) making work in which exposure to asbestos may occur subject to regulations prescribing adequate engineering controls and work practices, including workplace hygiene;

(b) prescribing special rules and procedures, including authorisation, for the use of asbestos or

nen asbestin, tiettyjen asbestityyppien tai asbestia sisältävien tuotteiden käytölle taikka tietyille työmenetelmille.

10 artikla

Silloin kun se on tarpeellista työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ja teknisesti mahdollista, kansallisissa laeissa ja määräyksissä on edellytettävä yhtä tai useampia seuraavista toimenpiteistä:

(a) aina kun se on mahdollista, asbestin, tiettyjen asbestityyppien tai asbestia sisältävien tuotteiden korvaaminen muilla materiaaleilla tai tuotteilla taikka käyttämällä muunlaista teknologiaa, jonka toimivaltainen viranomainen on tieteellisesti arvioinut vaarattomaksi tai vähemmän vaaralliseksi;

(b) täydellinen tai osittainen asbestin, tiettyjen asbestityyppien tai asbestia sisältävien tuotteiden käytön kieltäminen tietyissä työmenetelmissä.

11 artikla

1. Krokidoliitin ja sitä sisältävien tuotteiden käyttö tulee kieltää.

2. Toimivaltaisella viranomaisella tulee olla valta, neuvoteltuaan työnantajien ja työntekijöiden edustavimpien järjestöjen kanssa, myöntää poikkeuksia tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta kiellosta, silloin kun on kohtuutonta vaatia muunlaisten menetelmien käyttöä, edellyttäen että ryhdytään toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei työntekijöiden terveyttä vaaranneta.

12 artikla

1. Kaikkien asbestilaatujen ruiskuttaminen tulee kieltää.

2. Toimivaltaisella viranomaisella tulee olla valta, neuvoteltuaan työnantajien ja työntekijöiden edustavimpien järjestöjen kanssa, myöntää poikkeuksia tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta kiellosta, silloin kun on kohtuutonta vaatia muunlaisten menetelmien käyttöä, edellyttäen että ryhdytään toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei työntekijöiden terveyttä vaaranneta.

13 artikla

Kansallisissa laeissa tai määräyksissä on vaadittava, että työnantajien on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle tämän määräämällä tavalla ja tämän määräämässä laajuudessa tietyistä töistä, joihin liittyy asbestille altistumista.

of certain types of asbestos or products containing asbestos or for certain work processes.

Article 10

Where necessary to protect the health of workers and technically practicable, national laws or regulations shall provide for one or more of the following measures —

(a) replacement of asbestos or of certain types of asbestos or products containing asbestos by other materials or products or the use of alternative technology, scientifically evaluated by the competent authority as harmless or less harmful, whenever this is possible;

(b) total or partial prohibition of the use of asbestos or of certain types of asbestos or products containing asbestos in certain work processes.

Article 11

1. The use of crocidolite and products containing this fibre shall be prohibited.

2. The competent authority shall be empowered, after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, to permit derogations from the prohibition contained in paragraph 1 of this Article when replacement is not reasonably practicable, provided that steps are taken to ensure that the health of workers is not placed at risk.

Article 12

1. Spraying of all forms of asbestos shall be prohibited.

2. The competent authority shall be empowered, after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, to permit derogations from the prohibition contained in paragraph 1 of this Article when alternative methods are not reasonably practicable, provided that steps are taken to ensure that the health of workers is not placed at risk.

Article 13

National laws and regulations shall provide that employers shall notify to the competent authority, in a manner and to the extent prescribed by it, certain types of work involving exposure to asbestos.

14 artikla

Asbestin tuottajat ja toimittajat sekä asbestia sisältävien tuotteiden valmistajat ja toimittajat on velvoitettava merkitsemään pakkaukset asianmukaisesti ja, milloin siihen ei ole estettä, merkitsemään tuotteen sillä kielellä ja tavalla, joka on helposti työntekijöiden ymmärrettävissä, siten kuin toimivaltainen viranomainen määrää.

15 artikla

1. Toimivaltaisen viranomaisen on määrättävä työntekijöiden asbestille altistumisen raja-arvot tai muut arvosteluperusteet, joilla työympäristössä altistumista arvioidaan.

2. Altistumisen raja-arvot tai muut arvosteluperusteet on määriteltävä ja ajoittain ajanmukaistettava teknologian kehittymisen sekä uusimman teknisen ja luonnontieteellisen tiedon huomioon ottaen.

3. Kaikilla niillä työpaikoilla, joissa työntekijät altistuvat asbestille, työnantajan on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin asbestipölyn ilmaan pääsemisen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi sen varmistamiseksi, että altistumisen raja-arvoja tai muita arvosteluperusteita noudatetaan sekä myös altistumisen vähentämiseksi niin vähäiseksi kuin se on kohtuudella mahdollista.

4. Mikäli tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden ei vähennä asbestille altistumista tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen raja-arvojen tai muiden arvosteluperusteiden alapuolelle, työnantajan on annettava työntekijöiden käyttöön, ylläpidettävä sekä tarvittaessa uusittava riittävät hengityksensuojaimet ja tarvittaessa erityinen suojapuku ilman tästä työntekijöille aiheutuvia kustannuksia. Hengityksensuojainten on täytettävä toimivaltaisen viranomaisen niille asettamat vaatimukset ja niitä tulee käyttää ainoastaan lisäkeinona, väliaikaisena keinona, hätäkeinona tai poikkeuskeinona, eikä teknisten torjuntakeinojen vaihtoehtoina.

16 artikla

Työnantajat on velvoitettava kehittämään ja toteuttamaan käytännön toimenpiteitä heidän palveluksessaan olevien työntekijöiden asbestille altistumisen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi sekä työntekijöiden suojelemiseksi asbestin aiheuttamilta vaaroilta.

Article 14

Producers and suppliers of asbestos and manufacturers and suppliers of products containing asbestos shall be made responsible for adequate labelling of the container and, where appropriate, the product, in a language and manner easily understood by the workers and the users concerned, as prescribed by the competent authority.

Article 15

1. The competent authority shall prescribe limits for the exposure of workers to asbestos or other exposure criteria for the evaluation of the working environment.

2. The exposure limits or other exposure criteria shall be fixed and periodically reviewed and updated in the light of technological progress and advances in technological and scientific knowledge.

3. In all workplaces where workers are exposed to asbestos, the employer shall take all appropriate measures to prevent or control the release of asbestos dust into the air, to ensure that the exposure limits or other exposure criteria are complied with and also to reduce exposure to as low a level as is reasonably practicable.

4. When the measures taken in pursuance of paragraph 3 of this Article do not bring exposure to asbestos within the exposure limits or do not comply with the other exposure criteria specified in pursuance of paragraph 1 of this Article, the employer shall provide, maintain and replace, as necessary, at no cost to the workers, adequate respiratory protective equipment and special protective clothing as appropriate. Respiratory protective equipment shall comply with standards set by the competent authority, and be used only as a supplementary, temporary, emergency or exceptional measure and not as an alternative to technical control.

Article 16

Each employer shall be made responsible for the establishment and implementation of practical measures for the prevention and control of the exposure of the workers he employs to asbestos and for their protection against the hazards due to asbestos.

17 artikla

1. Vapautuvia asbestieristysmateriaaleja sisältävien rakennusten ja rakenteiden purkamista ja asbestin poistamista sellaisista rakennuksista ja rakenteista, joista asbestia helposti pääsee ilmaan, saavat suorittaa vain sellaiset työnantajat ja urakoitsijat, jotka toimivaltainen viranomainen on todennut päteviksi suorittamaan tällaista työtä tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti, ja jotka on valtuutettu tekemään tällaista työtä.

2. Työnantajaa ja urakoitsijaa tulee vaatia ennen purkutöiden aloittamista laatimaan työsuunnitelma, jossa eritellään suoritettavat toimenpiteet, mukaan lukien toimenpiteet

(a) työntekijöiden kaikinpuoliseksi tarpeelliseksi suojaamiseksi;

(b) asbestipölyn ilmaan pääsemisen rajoittamiseksi ja,

(c) asbestia sisältävän jätteen pois kuljettamisen järjestämiseksi tämän yleissopimuksen 19 artiklan mukaisesti.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta työsuunnitelmasta on kuultava työntekijöitä tai heidän edustajiaan.

18 artikla

1. Sellaista työtä varten, jossa työntekijöiden henkilökohtainen vaatetus voi saastua asbestipölystä, työnantajan on kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti ja neuvotellen työntekijöiden edustajien kanssa hankittava työntekijöille sopiva työvaatetus, jota ei saa käyttää työpaikan ulkopuolella.

2. Käytettyjen työvaatteiden ja erityisten suojavaatteiden käsittelyn ja puhdistuksen tulee asbestipölyn vapautumisen ehkäisemiseksi tapahtua toimivaltaisen viranomaisen edellyttämässä valvotuissa olosuhteissa.

3. Kansallisessa lainsäädännössä tai määräyksissä on kiellettävä työvaatteiden, erityisten suojavaatteiden ja henkilökohtaisten suojavälineiden vieminen kotiin.

4. Työnantajan tulee olla vastuussa työvaatetuksen, erityisten suojavaatteiden ja henkilökohtaisten suojavälineiden puhdistamisesta, huollosta ja varastoinnista.

5. Työnantajan on varattava asbestille altistuneille työntekijöille mahdollisuus peseytyä, kylpeä tai käydä suihkussa työpaikalla, milloin se on taroituksenmukaista.

Article 17

1. Demolition of plants or structures containing friable asbestos insulation materials, and removal of asbestos from buildings or structures in which asbestos is liable to become airborne, shall be undertaken only by employers or contractors who are recognised by the competent authority as qualified to carry out such work in accordance with the provisions of this Convention and who have been empowered to undertake such work.

2. The employer or contractor shall be required before starting demolition work to draw up a work plan specifying the measures to be taken, including measures to —

(a) provide all necessary protection to the workers;

(b) limit the release of asbestos dust into the air, and

(c) provide for the disposal of waste containing asbestos in accordance with Article 19 of this Convention.

3. The workers or their representatives shall be consulted on the work plan referred to in paragraph 2 of this Article.

Article 18

1. Where workers' personal clothing may become contaminated with asbestos dust, the employer, in accordance with national laws or regulations and in consultation with the workers' representatives, shall provide appropriate work clothing, which shall not be worn outside the workplace.

2. The handling and cleaning of used work clothing and special protective clothing shall be carried out under controlled conditions, as required by the competent authority, to prevent the release of asbestos dust.

3. National laws or regulations shall prohibit the taking home of work clothing and special protective clothing and of personal protective equipment.

4. The employer shall be responsible for the cleaning, maintenance and storage of work clothing, special protective clothing and personal protective equipment.

5. The employer shall provide facilities for workers exposed to asbestos to wash, take a bath or shower at the workplace, as appropriate.

19 artikla

1. Työnantajan on hävitettävä asbestia sisältävät jätteet kansallisen lainsäädännön ja määräysten mukaisesti tavalla, joka ei aiheuta terveydellisiä vaaroja asianomaisille työntekijöille, asbestijätteitä käsittelevät työntekijät mukaan lukien, eikä yrityksen lähiympäristön väestölle.

2. Toimivaltaisen viranomaisen ja työnantajien on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin työympäristöstä vapautuvan asbestipölyn aiheuttaman ympäristön saastumisen ehkäisemiseksi.

IV osa

Työympäristön ja työntekijöiden terveydentilan seuranta

20 artikla

1. Silloin kun se on tarpeellista työntekijöiden terveyden suojelemiseksi, työnantajan on mitattava työpaikan ilman asbestipölypitoisuudet ja seurattava työntekijöiden altistumista asbestille toimivaltaisen viranomaisen määrittelemiin väliajoin ja menetelmin.

2. Työympäristön ja työntekijöiden asbestille altistumisen seurannasta saatuja tietoja on säilytettävä toimivaltaisen viranomaisen määräämän ajan.

3. Työntekijöillä, joita asia koskee, ja heidän edustajillaan sekä tarkastusviranomaisilla on oltava oikeus saada käyttöönsä nämä tiedot.

4. Työntekijöillä tai heidän edustajillaan on oltava oikeus pyytää työympäristöä koskevia mittauksia ja vedota toimivaltaiseen viranomaiseen mittausten tuloksista.

21 artikla

1. Työntekijöille, jotka altistuvat tai ovat altistuneet asbestille, on järjestettävä kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti sellaiset lääkärintarkastukset, jotka ovat tarpeellisia heidän terveydentilansa seuraamiseksi työympäristössä esiintyvät vaaratekijät huomioon ottaen sekä asbestialtistumisen aiheuttamien ammattitautien diagnosoimiseksi.

2. Asbestin käyttöön liittyvä työntekijöiden terveydentilan seuranta ei saa aiheuttaa heille ansionmenetystä. Sen tulee olla ilmaista ja sen tulee, mikäli mahdollista, tapahtua työaikana.

3. Työntekijöille on tiedotettava asianmukaisella tavalla lääkärintarkastusten tuloksista, ja

Article 19

1. In accordance with national law and practice, employers shall dispose of waste containing asbestos in a manner that does not pose a health risk to the workers concerned, including those handling asbestos waste, or to the population in the vicinity of the enterprise.

2. Appropriate measures shall be taken by the competent authority and by employers to prevent pollution of the general environment by asbestos dust released from the workplace.

Part IV

Surveillance of the Working Environment and Workers Health

Article 20

1. Where it is necessary for the protection of the health of workers, the employer shall measure the concentrations of airborne asbestos dust in workplaces, and shall monitor the exposure of workers to asbestos at intervals and using methods specified by the competent authority.

2. The records of the monitoring of the working environment and of the exposure of workers to asbestos shall be kept for a period prescribed by the competent authority.

3. The workers concerned, their representatives and the inspection services shall have access to these records.

4. The workers or their representatives shall have the right to request the monitoring of the working environment and to appeal to the competent authority concerning the results of the monitoring.

Article 21

1. Workers who are or have been exposed to asbestos shall be provided, in accordance with national law and practice, with such medical examinations as are necessary to supervise their health in relation to the occupational hazard, and to diagnose occupational diseases caused by exposure to asbestos.

2. The monitoring of workers' health in connection with the use of asbestos shall not result in any loss of earnings for them. It shall be free of charge and, as far as possible, shall take place during working hours.

3. Workers shall be informed in an adequate and appropriate manner of the results of their

kullekin työntekijälle on annettava henkilökoh-
taisia neuvoja hänen terveydentilansa ja työnsä
välisistä yhteyksistä.

4. Kun asbestialtistumista aiheuttavan työn
jatkamista ei voida lääketieteellisin perustein pi-
tää suositeltavana, on ryhdyttävä kaikkiin kansal-
lisen lainsäädännön ja käytännön mukaisiin toi-
menpiteisiin, jotta asianomaiset työntekijät säi-
lyttäisivät tulonsa muulla tavalla.

5. Toimivaltaisen viranomaisen on kehitettävä
asbestin aiheuttamien ammattitautien ilmoitus-
menettely.

medical examinations and receive individual
advice concerning their health in relation to their
work.

4. When continued assignment to work invol-
ving exposure to asbestos is found to be medi-
cally inadvisable, every effort shall be made,
consistent with national conditions and practice,
to provide the workers concerned with other
means of maintaining their income.

5. The competent authority shall develop a
system of notification of occupational diseases
caused by asbestos.

V osa

Tiedotus ja koulutus

22 artikla

1. Toimivaltaisen viranomaisen on ryhdyttävä
sopiviin järjestelyihin neuvotellen ja toimien yh-
teistyössä asianomaisten edustavimpien työnanta-
jien ja työntekijöiden järjestöjen kanssa asbestial-
tistumisen aiheuttamia terveysvaaroja sekä eh-
käisy- ja torjuntakeinoja koskevan tiedotuksen ja
koulutuksen edistämiseksi niiden piirissä, joita
asia koskee.

2. Toimivaltaisen viranomaisen tulee varmis-
taa, että työnantajilla on kirjallisesti vahvistettu
toimintasuunnitelma ja kirjalliset menettelytavat
työntekijöiden kouluttamiseksi ja määräajoin uu-
delleen kouluttamiseksi tuntemaan asbestin ai-
heuttamat vaarat sekä ehkäisy- ja torjuntakeinot.

3. Työnantajan on varmistettava, että kaikille
asbestille altistuville ja todennäköisesti altistuville
työntekijöille on tiedotettu heidän työhönsä liit-
tyvistä terveysvaaroista ja että heille annetaan
ehkäisytoimenpiteitä ja oikeita työtapoja koskevia
ohjeita samoin kuin että heille annetaan jatkuvaa
koulutusta näissä asioissa.

VI osa

Loppumääräykset

23 artikla

Tämän yleissopimuksen virallisista ratifioin-
neista on rekisteröintiä varten lähetettävä ilmoi-
tus Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle.

24 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansain-
välisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifi-
oinnit pääjohtaja on rekisteröinyt.

Part V

Information and Education

Article 22

1. The competent authority shall make appro-
priate arrangements, in consultation and col-
laboration with the most representative or-
ganisations of employers and workers concerned,
to promote the dissemination of information and
the education of all concerned with regard to
health hazards due to exposure to asbestos and to
methods of prevention and control.

2. The competent authority shall ensure that
employers have established written policies and
procedures on measures for the education and
periodic training of workers on asbestos hazards
and methods of prevention and control.

3. The employer shall ensure that all workers
exposed or likely to be exposed to asbestos are
informed about the health hazards related to
their work, instructed in preventive measures and
correct work practices and receive continuing
training in these fields.

Part VI

Final Provisions

Article 23

The formal ratifications of this Convention
shall be communicated to the Director-General
of the the International Labour Office for regis-
tration.

Article 24

1. This Convention shall be binding only upon
those Members of the International Labour Or-
ganisation whose ratifications have been regis-
tered with the Director-General.

2. Yleissopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifioinnit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona sen ratifiointi on rekisteröity.

25 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jona sopimus ensiksi tuli voimaan, sanoa sen irti ilmoituksella, joka lähetetään Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäväksi. Irtisanominen tulee voimaan vasta vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä kohdassa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tässä artiklassa määrättyä irtisanomisoikeutta, on sidottu sopimukseen uudeksi kymmenenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen sanoa irti sopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä tässä artiklassa määrättyin ehdoin.

26 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön kaikille jäsenvaltioille tieto kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen hänelle ilmoitetun ratifioinnin rekisteröimisestä pääjohtajan tulee kiinnittää järjestön jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivään.

27 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä var-
ten.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 25

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 26

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 27

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

28 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, annettava yleiskokoukselle tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko aihetta ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys sopimuksen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

29 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain muuttaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus määrää toisin, niin

a) kun jäsenvaltio ratifioi uuden muutetun yleissopimuksen, aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen raukeaminen 25 artiklan määräyksistä riippumatta uuden muutetun yleissopimuksen tullessa voimaan;

b) uuden muutetun yleissopimuksen tultua voimaan eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin voimaan nykyisen muotoisena ja sisältöisenä niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat sen ratifioineet mutta eivät ole ratifioineet muutettua yleissopimusta.

30 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskan-kieliset tekstit ovat kumpikin yhtä todistusvoimaiset.

Article 28

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 29

1 Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides —

(a) the ratification by a Member of the revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 25 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 30

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Liite 2

Käännös

SUOSITUS

(nro 172), joka koskee turvallisuutta
asbestin käytössä, 1986

Kansainvälisen työjärjestön yleiskokous, joka on aloittanut Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston koollekutsumana Genevessä 4. päivänä kesäkuuta 1986 72. istuntokautensa, ja

joka pannen merkille asiaa koskevat kansainväliset sopimukset, yleissopimukset ja suositukset, erityisesti vuoden 1974 työnteon yhteydessä esiintyvää syöpää koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1977 työympäristöä (ilman epäpuhtaudet, melu ja värinä) koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1981 työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1985 työterveyshuoltoa koskevan yleissopimuksen ja suosituksen, vuoden 1964 työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan sopimuksen liitteinä olevan, vuonna 1980 tarkistetun ammattitautiluettelon sekä Kansainvälisen työtoimiston vuonna 1984 julkaisemat asbestin käyttöä koskevat turvallisuusohjeet, jotka määrittelevät kansallisen toimintapolitiikan ja kansallisen tason toimenpiteiden periaatteet,

on päättänyt hyväksyä eräitä ehdotuksia koskien turvallisuutta asbestin käytössä, joka on neljäntenä kohtana istuntokauden esityslistalla, ja

on päättänyt, että nämä ehdotukset laaditaan vuoden 1986 asbestiyleissopimusta täydentävän suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä kahdentenakymmenenten neljäntenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataakahdeksankymmentäkuusi seuraavan suosituksen, jonka nimenä on asbestiyleissopimusta täydentävä suositus vuodelta 1986.

1 Soveltamisala ja määritelmät

1. (1) Vuoden 1986 asbestiyleissopimuksen ja tämän suosituksen määräyksiä tulisi soveltaa kaikkiin toimintoihin, joissa työntekijät ovat työnsä kuluessa vaarassa altistua asbestille.

RECOMMENDATION

(No. 172) Concerning Safety in the Use of
Asbestos, 1986

The General Conference of the International Labour Organisation, Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Seventy-second Session on 4 June 1986, and

Noting the relevant international labour Conventions and Recommendations, and in particular the Occupational Cancer Convention and Recommendation, 1974, the Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention and Recommendation, 1977, the Occupational Safety and Health Convention and Recommendation, 1981, the Occupational Health Services Convention and Recommendation, 1985, the list of occupational diseases as revised in 1980 appended to the Employment Injury Benefits Convention, 1964, as well as the *Code of practice on safety in the use of asbestos*, published by the International Labour Office in 1984, which establish the principles of national policy and action at the national level, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety in the use of asbestos, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Asbestos Convention, 1986,

adopts this twenty-fourth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-six the following Recommendation, which may be cited as the Asbestos Recommendation, 1986;

1. Scope and Definitions

1. (1) The provisions of the Asbestos Convention, 1986, and of this Recommendation should be applied to all activities involving a risk of exposure of workers to asbestos in the course of work.

(2) Kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisiin toimenpiteisiin tulisi ryhtyä, jotta omaa työtään tekeville henkilöille voitaisiin järjestää vuoden 1986 asbestiyleissopimuksen ja tämän suosituksen mukainen suoja.

(3) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi kiinnittää erityistä huomiota nuorten alle 18-vuotiaiden henkilöiden pitämiseen työssä, johon liittyy työperäisen asbestialistuksen vaara.

2. Toimintoihin, joihin liittyy työperäisen asbestialistuksen vaara, kuuluvat erityisesti:

- a) asbestia sisältävien mineraalien louhinta ja työstäminen;
- b) asbestia sisältävien materiaalien ja tuotteiden valmistus;
- c) asbestia sisältävien tuotteiden käyttö tai käyttöönotto;
- d) asbestia sisältävien tuotteiden purkaminen, korjaaminen ja huolto;
- e) asbestia sisältävän rakennuksen tai rakenteen purkaminen tai korjaaminen;
- f) asbestin tai asbestia sisältävien materiaalien kuljetus, varastointi ja käsittely;
- g) muut toiminnot, joihin liittyy vaara altistua ilmassa olevalle asbestipölylle.

3. Tässä suosituksessa

(a) käsite "asbesti" tarkoittaa sellaisten mineraalisilikaattien kuitumaista muotoa, jotka kuuluvat serpentiiniryhmän kalliota muodostaviin mineraaleihin kuten krysotiili (valkoinen asbesti) tai amfiboliryhmään kuten aktinoliitti, amosiitti (ruskea asbesti, cummingtoniitti-gruneriiitti), autofylliitti, krokidoliitti (sininen asbesti), tremoliitti tai mitä tahansa seosta, joka sisältää yhtä tai useampaa näistä;

(b) käsite "asbestipöly" tarkoittaa ilmaan päässeitä asbestihiukkasia tai laskeutuneita asbestihiukkasia, jotka voivat päästä ilmaan työympäristössä;

(c) käsite "ilmassa oleva asbestipöly" tarkoittaa mittausten yhteydessä käytettynä pölyhiukkasia, jotka mitataan gravimetrisesti tai muulla vastaavalla menetelmällä;

(d) käsite "hengittävät asbestikuidut" tarkoittaa asbestikuituja, joiden halkaisija on pienempi kuin 3 mikrometriä ja joiden pituus-halkaisijasuhte on suurempi kuin 3:1. Vain 5 mikrometriä pidemmät kuidut otetaan huomioon mittauksissa;

(e) käsite "altistuminen asbestille" tarkoittaa altistumista työssä hengittyville asbestikuiduille tai asbestipölylle, jotka ovat peräisin asbestista,

(2) Measures should be taken, in accordance with national law and practice, to afford to self-employed persons protection analogous to that provided for in the Asbestos Convention, 1986, and in this Recommendation.

(3) Employment of young persons of less than 18 years of age in activities involving a risk of occupational exposure to asbestos should receive special attention, as required by the competent authority.

2. Activities involving a risk of occupational exposure to asbestos should include in particular —

- (a) mining and milling of minerals containing asbestos;
- (b) manufacture of materials or products containing asbestos;
- (c) use or application of products containing asbestos;
- (d) stripping, repair or maintenance of products containing asbestos;
- (e) demolition or repair of plant or structure containing asbestos;
- (f) transportation, storage and handling of asbestos or materials containing asbestos;
- (g) other activities involving a risk of exposure to airborne asbestos dust.

3. for the purpose of this Recommendation —

(a) the term "asbestos" means the fibrous form of mineral silicate belonging to rock-forming minerals of the serpentine group, i.e. chrysotile (white asbestos), and of the amphibole group, i.e. actinolite, amosite (brown asbestos, cummingtonite-grunerite), anthophyllite, crocidolite (blue asbestos), tremolite, or any mixture containing one or more of these;

(b) the term "asbestos dust" means airborne particles of asbestos or settled particles of asbestos which are liable to become airborne in the working environment;

(c) the term "airborne asbestos dust" means, for purposes of measurement, dust particles measured by gravimetric assessment or other equivalent method;

(d) the term "respirable asbestos fibres" means asbestos fibres having a diameter of less than 3 μm , and a length-to-diameter ratio greater than 3:1. Only fibres of a length greater than 5 μm should be taken into account for the purpose of measurement.

(e) the term "exposure to asbestos" means exposure at work to airborne respirable asbestos fibres or asbestos dust, whether originating from

mineraaleista taikka asbestia sisältävistä materiaaleista tai tuotteista;

(f) käsite "työntekijät" käsittää myös tuotanto-osuuskuntien jäsenet;

(g) käsite "työntekijöiden edustajat" tarkoittaa kansallisen lainsäädännön tai käytännön nojalla sellaisiksi määritellyjä työntekijöiden edustajia vuoden 1971 työntekijöiden edustajia koskevan yleissopimuksen mukaisesti.

II Yleiset periaatteet

4. Vuoden 1986 asbestiyleissopimuksen 3 artiklassa määrätty toimenpiteet tulisi suunnitella siten, että ne kattavat kaikki työperäisen asbestialtistuksen aiheuttamat vaarat kaikilla elinkeinoelämän aloilla ja siten, että työnteon yhteydessä esiintyvää syöpää koskevan yleissopimuksen 1 ja 2 artiklat otetaan asianmukaisesti huomioon.

5. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi ajoittain arvioida uudelleen määrätty toimenpiteet ottaen huomioon Kansainvälisen työtoimiston julkaisemat asbestin käyttöä koskevat turvallisuusohjeet ja muut Kansainvälisen työtoimiston mahdollisesti julkaisemat asbestin käyttöä koskevat ohjeet tai oppaat sekä työtoimiston mahdollisesti koollekutsumien asiantuntijakokousten johtopäätökset kuten myös muiden asbestin tai sitä korvaavien aineiden kanssa tekemisissä olevien tahojen antamat tiedot.

6. Toimivaltaisen viranomaisen tulee ryhtyä tämän suosituksen soveltamista koskeviin toimiin kuultuaan työnantajien ja työntekijöiden edustajia järjestöjä.

7. (1) Työnantajan tulisi käyttää kaikkia kysymykseen tulevia keinoja asbestille altistumisen vähentämiseksi ja rajoittamiseksi asianomaisten työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa neuvotellen ja yhteistyössä heidän kanssaan pätevistä lähteistä, kuten työterveyshuoltohenkilöstöltä, saadut neuvot huomioon ottaen.

(2) Kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisella tavalla työnantajan ja hänen työssään olevien työntekijöiden väliset neuvottelut ja yhteistyö tulisi käytännössä tapahtua

a) työntekijöiden työsuojeluvaltuutettujen,
b) työntekijöiden työsuojelu- tai terveyskomiteoiden tai yhdistettyjen työsuojelu- ja terveyskomiteoiden, tai

c) muiden työntekijöiden edustajien välityksellä.

asbestos or from minerals, materials or products containing asbestos;

(f) the term "workers" includes the members of production co-operatives.

(g) the term "workers' representatives" means the workers' representatives recognised as such by national law or practice, in conformity with the Workers' Representatives Convention, 1971.

II. General Principles

4. The measures prescribed pursuant to Article 3 of the Asbestos Convention, 1986, should be so framed as to cover the diversity of risks of occupational exposure to asbestos in all branches of economic activity, and should be drawn up with due regard to Articles 1 and 2 of the Occupational Cancer Convention, 1974.

5. The competent authority should periodically review the measures prescribed, taking into account the *Code of practice on safety in the use of asbestos* published by the International Labour Office and other codes of practice or guides which may be established by the International Labour Office and the conclusions of meetings of experts which may be convened by it, as well as information from other competent bodies on asbestos and substitute materials.

6. The competent authority, in the application of the provisions of this Recommendation, should act after consultation with the most representative organisations of employers and workers.

7. (1) The employer should use all appropriate measures, in consultation and co-operation with the workers concerned or their representatives and in the light of advice from competent sources, including occupational health services, to prevent or control exposure to asbestos.

(2) In accordance with national law and practice, consultation and co-operation between an employer and the workers he employs might be carried out through —

(a) workers' safety delegates;
(b) workers' safety and health committees or joint safety and health committees;

(c) other workers' representatives.

8. Työntekijät, jotka työssään joutuvat käsittelemään asbestia tai asbestia sisältäviä tuotteita, tulisi oman vastuuvuolaisuutensa rajoissa velvoittaa noudattamaan annettuja turvallisuutta ja hygieniaa koskevia toimintaohjeita, asianmukaisen suojavälineiden käyttö mukaan luettuna.

9. (1) Työntekijän, joka on keskeyttänyt työskentelynsä tilanteessa, jonka hänellä on kohtuullinen syy uskoa vakavasti vaarantavan henkeään tai terveyttään, tulisi

(a) ilmoittaa tästä lähimmälle esimiehelleen;

(b) saada maan olosuhteiden ja käytännön mukaista suojaa epäasiallisia vastatoimenpiteitä ja kurinpitomenettelyä vastaan.

(2) Mihinkään työntekijälle vahingolliseen toimenpiteeseen ei tulisi ryhtyä sen vuoksi, että hän on hyvässä uskossa valittanut siitä, mitä hän on pitänyt lakisääteisten vaatimusten rikkomisena tai työnantajan suorittamissa työturvallisuus-, työterveys- tai työympäristötoimenpiteissä esiintyvänä vakavana puutteena.

III Torjunta- ja ehkäisytoimenpiteet

10. (1) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi varmistaa, että asbestille altistumista ehkäistään tai rajoitetaan käyttäen apuna sellaisia teknisiä toimenpiteitä ja työmenetelmiä, työpaikkahygienia mukaan lukien, jotka turvaavat työntekijöille mahdollisimman hyvän suojan.

(2) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi ajoittain määritellä altistustasojen ja työympäristössä vallitsevien olosuhteiden perusteella sekä tieteellisen tutkimuksen ja tekniikan kehityksen huomioon ottaen

(a) ne asbestityypit ja asbestia sisältävät tuotteet, joiden käyttö tulisi luvanvaraistaa, sekä ne työmenetelmät, jotka tulisi luvanvaraistaa;

(b) ne asbestityypit ja asbestia sisältävät tuotteet, joiden käyttö tulisi kokonaan tai osittain kieltää, sekä ne työmenetelmät, joiden yhteydessä asbestin, tiettyjen asbestityyppien tai asbestia sisältävien tuotteiden käyttö tulisi kieltää.

(3) Tiettyjen asbestityyppien tai asbestia sisältävien tuotteiden kieltämisen ja luvanvaraistamisen sekä niiden korvaamisen muilla materiaaleilla tulisi tapahtua näiden terveydelle aiheuttaman vaaran tieteellisen arvioinnin perusteella.

11. (1) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi edistää asbestialtistukseen, korvaaviin materiaaleihin

8. Workers engaged in work with asbestos or products containing asbestos should be required within the limits of their responsibility to comply with the prescribed safety and hygiene procedures, including the use of adequate protective equipment.

9. (1) A worker who has removed himself from a work situation which he has reasonable justification to believe presents serious danger to his life or health should —

(a) alert his immediate supervisor;

(b) be protected from retaliatory or disciplinary measures, in accordance with national conditions and practice.

(2) No measure prejudicial to a worker should be taken by reference to the fact that, in good faith, he complained of what he considered to be a breach of statutory requirements or a serious inadequacy in the measures taken by the employer in respect of occupational safety and health and the working environment.

III. Protective and Preventive Measures

10. (1) The competent authority should ensure that exposure to asbestos is prevented or controlled by prescribing engineering controls and work practices, including workplace hygiene, which afford maximum protection to workers.

(2) The competent authority should periodically determine, on the basis of the level of exposure and the circumstances and conditions prevailing in the working environment, and in the light of scientific research and technological progress —

(a) the types of asbestos and products containing asbestos whose use should be subject to authorisation and the work processes which should be subject to authorisation;

(b) The types of asbestos and products containing asbestos whose use should be totally or partially prohibited and the work processes in which the use of asbestos or certain types of asbestos or products containing asbestos should be prohibited.

(3) The prohibition or authorisation of the use of certain types of asbestos or products containing asbestos and their replacement by other substances should be based on scientific assessment of their danger to health.

11. (1) The competent authority should encourage research into technical and health prob-

ja vaihtoehtoiseen teknologiaan liittyvää teknisten ja terveydellisten ongelmien tutkimista.

(2) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi työntekijöille aiheutuvan vaaran poistamiseksi tai sen vähentämiseksi edistää asbestia sisältäviä tuotteita, muita vaarattomia tai vähemmän vaarallisia korvaavia materiaaleja tai vaihtoehtoisia teknologiaa koskevaa tutkimusta ja kehitystyötä.

12. (1) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi, milloin se on tarpeen työntekijän suojelemiseksi, vaatia asbestin sijasta mahdollisuuksien mukaan käytettäväksi korvaavia materiaaleja.

(2) Kaikkien mahdollisten korvaavien materiaalien tulisi, ennen kuin niitä hyväksytään käytettäväksi missään työvaiheessa, olla mahdollisten haitallisten terveydellisten vaikutustensa osalta perusteellisesti arvioituja. Milloin se katsotaan tarpeelliseksi, tulisi tällaisille materiaaleille altistuneiden työntekijöiden terveyttä jatkuvasti seurata.

13. (1) Kansallisten lakien ja määräysten tehokkaaksi soveltamiseksi toimivaltaisen viranomaisen tulisi määritellä, mitä tietoja asbestityöilmoituksessa on annettava vuoden 1986 asbestiyleisöopimuksen 13 artiklan mukaan.

(2) Tämän ilmoituksen tulisi sisältää erityisesti seuraavat tiedot

- (a) käytettävän asbestin tyyppi ja määrä;
- (b) suoritettavat toiminnot ja työvaiheet;
- (c) valmistettavat tuotteet;
- (d) altistuvien työntekijöiden määrä sekä altistumisen taso ja toistuvuus;

(e) kansallisten lakien ja määräysten noudattamiseksi suoritettavat ehkäisy- ja torjuntatoimenpiteet;

(f) kaikki muu tieto, joka on tarpeellinen työntekijöiden terveyden suojelemiseksi.

14. (1) Vapautuvia asbestieristysmateriaaleja sisältävien rakennusten ja rakenteiden osien purkamisen ja asbestin poistaminen sellaisista rakennuksista ja rakenteista, joista asbestia helposti pääsee ilmaan, tulisi olla luvanvaraista. Lupa tulisi myöntää vain niille työnantajille ja urakoitsijoille, jotka toimivaltainen viranomainen on todennut päteviksi suorittamaan tällaista työtä tämän suosituksen määräysten mukaisesti.

(2) Työnantajaa ja urakoitsijaa tulisi vaatia laatimaan ennen purkutyön aloittamista työsuunitelma, jossa eritellään ennen työn aloittamista suoritettavat toimenpiteet, kuten toimenpiteet

- (a) työntekijöiden kaikinpuoliseksi tarpeelliseksi suojelemiseksi;

lems relating to exposure to asbestos, substitute materials and alternative technologies.

(2) The competent authority should encourage research into and development of products containing asbestos, other substitute materials or alternative technologies which are harmless or less harmful, with a view to eliminating or decreasing the risk for the workers.

12. (1) The competent authority, wherever necessary for the protection of the workers, should require the replacement of asbestos by substitute materials, wherever possible.

(2) Before being accepted for use in any process, all potential substitute materials should be thoroughly evaluated for their possible harmful effects on health. The health of workers exposed to such materials should be continuously supervised, if judged necessary.

13. (1) With a view to the effective enforcement of the national laws and regulations, the competent authority should prescribe the information to be supplied in the notifications of work with asbestos provided for in Article 13 of the Asbestos Convention, 1986.

(2) This information should include in particular the following:

- (a) the type and quantity of asbestos used;
- (b) the activities and processes carried out;
- (c) the products manufactured;
- (d) the number of workers exposed and the level and frequency of their exposure;

(e) the preventive and protective measures taken to comply with the national laws and regulations;

(f) any other information necessary to safeguard the workers' health.

14. (1) Demolition of those parts of plants or structures which contain friable asbestos insulation materials, and removal of asbestos from buildings or structures in which asbestos is liable to become airborne, should be subject to authorisation, which should be granted only to employers or contractors who are recognised by the competent authority as qualified to carry out such work in accordance with the provisions of this Recommendation.

(2) The employer or contractor should be required before starting demolition or removal work to draw up a work plan specifying the measures to be taken before the commencement of work, including measures to —

- (a) provide all necessary protection to the workers;

(b) asbestipölyn ilmaan pääsemisen rajoittamiseksi;

(c) mahdollisesti ilmaan vapautuvan asbestipölyn vaikutuksille alttiiksi joutuvien työntekijöiden informoimiseksi käytettävistä yleisistä työmenetelmistä ja laitteista sekä tarvittavista varotoimenpiteistä; ja

(d) asbestia sisältävän jätteen pois toimittamisen järjestämiseksi tämän suosituksen 28 §:n mukaisesti.

(3) Edellä 2 momentissa tarkoitettua työsuunnitelmasta tulisi kuulla työntekijöitä tai heidän edustajiaan.

15. (1) Jokaisen työnantajan tulisi yhteistyössä työntekijöidensä kanssa laatia ja käytännössä toteuttaa ohjelma, jonka tarkoituksena on ehkäistä ja rajoittaa työntekijöiden asbestille altistumista. Tämä ohjelma tulisi tarkistaa säännöllisin väliajoin ottaen huomioon käytettävissä työmenetelmissä ja laitteissa sekä ehkäisy- ja torjuntateknikassa ja -menetelmissä tapahtuneet muutokset.

(2) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi kansallisen käytännön mukaisesti ryhtyä toimenpiteisiin avun antamiseksi erityisesti pienyrityksille, joilta saattavat puuttua tekniset tiedot ja keinot ennalta ehkäisevien ohjelmien laatimiseksi niiden tilanteiden varalta, joissa asbestille altistumista saattaa tapahtua.

16. Teknisiä suojalaitteita ja sopivia työmenetelmiä tulisi ottaa käyttöön, jotta asbestipölyn pääsy työpaikan ilmaan voitaisiin estää. Tällaisia keinoja tulisi käyttää altistuksen vähentämiseksi niin vähiin kuin se on kohtuudella mahdollista silloinkin, kun altistuksen raja-arvoja tai muita altistuksen arvosteluperusteita noudatetaan.

17. Niihin toimenpiteisiin, joilla ehkäistään, rajoitetaan ja vältetään työntekijöiden asbestille altistumista, tulisi sisällyttää erityisesti seuraavat

(a) asbestia tulisi käyttää ainoastaan silloin, kun sen aiheuttamat vaarat voidaan ehkäistä tai ne ovat hallittavissa; muutoin asbesti tulisi korvata, milloin se on teknisesti mahdollista tieteellisesti vaarattomiksi tai vaarattomammiksi arvioituilla muilla materiaaleilla tai käyttämällä vaihtoehtoisia teknologioita;

(b) asbestialtistumista aiheuttavaa työtä tekevien henkilöiden lukumäärä ja heidän altistuksensa kesto tulisi pitää niin alhaisena kuin se tehtävän turvallisen suorittamisen kannalta on mahdollista;

(c) tulisi käyttää sellaisia koneita, laitteita ja menetelmiä, jotka poistavat tai minimoivat asbestipölyn muodostumisen ja erityisesti sen va-

(b) limit the release of asbestos dust into the air;

(c) inform workers who may be affected of the possible release of asbestos dust into the air, of the general procedures and equipment to be used, and of the precautions to be taken; and

(d) provide for the disposal of waste containing asbestos in accordance with Paragraph 28 of this Recommendation.

(3) The workers or their representatives should be consulted concerning the work plan referred to in sub-paragraph (2) above.

15. (1) Each employer should establish and implement, with the participation of the workers he employs, a programme for the prevention and control of the workers' exposure to asbestos. This programme should be reviewed at regular intervals and in the light of changes in the work processes and machinery used or in the techniques and methods of prevention and control.

(2) The competent authority should, in accordance with national practice, undertake activities to assist in particular small undertakings, where technical knowledge or means may be lacking, with the establishment of preventive programmes in cases in which exposure to asbestos may occur.

16. Technical protective appliances and appropriate work practices should be adopted to prevent the release of asbestos dust into the air of workplaces. Even where exposure limits or other exposure criteria are complied with, such measures should be taken so as to reduce the exposure to as low a level as is reasonably practicable.

17. The measures to be taken to prevent or control the exposure, and to avoid exposure, of workers to asbestos should include in particular the following —

a) asbestos should be used only when its risks can be prevented or controlled; otherwise, it should be replaced, when technically feasible, by other materials or the use of alternative technologies, scientifically evaluated as harmless or less harmful;

(b) the number of persons assigned to work involving exposure to asbestos and the duration of their exposure should be kept to the minimum required for the safe performance of the task;

(c) machinery, equipment and work processes should be used which eliminate or minimise the formation of asbestos dust, and particularly its

pautumisen työympäristöön ja yleiseen ympäristöön;

(d) työkohteet, joissa asbestin käyttö voi aiheuttaa asbestipölyn pääsyn ilmaan, tulisi eristää työympäristöstä muiden työntekijöiden mahdollisen asbestille altistumisen estämiseksi;

(e) sellaiset toiminta-alueet, jotka aiheuttavat asbestille altistumista, tulisi selvästi rajata ja varustaa varoitusmerkeillä, jotka rajoittavat asiatoimien pääsyn alueelle;

(f) tilojen rakentamisessa käytetyn asbestin sijainti tulisi merkitä muistiin.

18. (1) Krokidoliitin ja sitä sisältävien tuotteiden käyttö tulisi kieltää.

(2) Toimivaltaisella viranomaisella tulisi olla valta, kuultuaan asianomaisia edustavimpia työnantajia ja työntekijöiden järjestöjä, myöntää poikkeuksia 1 kappaleessa tarkoitetusta kiellosta silloin, kun ei ole kohtuullista vaatia muunlaisten menetelmien käyttöä, edellyttäen että ryhdytään toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei työntekijöiden terveyttä vaaranneta.

19. (1) Kaikkien asbestimuotojen ruiskuttaminen tulisi kieltää.

(2) Murenevien asbestieristysmateriaalien asentaminen tulisi kieltää.

(3) Toimivaltaisella viranomaisella tulisi olla valta, kuultuaan asianomaisia edustavimpia työnantajien ja työntekijöiden järjestöjä, myöntää poikkeuksia edellä 1 ja 2 kappaleissa tarkoitettuihin kielloista silloin, kun ei ole kohtuullista vaatia muunlaisten menetelmien käyttöä, edellyttäen että ryhdytään toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, ettei työntekijöiden terveyttä vaaranneta.

20. (1) Asbestin tuottajat ja toimittajat sekä asbestia sisältävien tuotteiden valmistajat ja toimittajat tulisi velvoittaa merkitsemään pakkaukset tai tuotteet asianmukaisesti.

(2) Kansallisissa laeissa tai määräyksissä tulisi vaatia, että merkinnät painetaan kyseisessä maassa yleisesti käytettävällä kielellä tai kielillä ja niin, että niistä käy ilmi pakkauksen tai tuotteen sisältävän asbestia samoin kuin että asbestipölyn hengittäminen on terveydelle vaarallista ja että asianmukaisiin suojelutoimenpiteisiin tulisi ryhtyä.

(3) Kansallisissa laeissa tai määräyksissä tulisi vaatia asbestin tuottajia ja toimittajia sekä asbestia sisältävien tuotteiden valmistajia ja toimittajia laatimaan ja toimittamaan käyttöön käyttöturvallisuustiedote, jossa ilmoitetaan materiaalin tai

release into the working and general environment;

(d) workplaces where the use of asbestos may result in the release of asbestos dust into the air should be separated from the general working environment in order to avoid possible exposure of other workers to asbestos;

(e) the areas of activity which involve exposure to asbestos should be clearly demarcated and indicated by warning signs restricting unauthorised access;

(f) the location of asbestos used in the construction of premises should be recorded.

18. (1) The use of crocidolite and products containing this fibre should be prohibited.

(2) The competent authority should be empowered, after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, to permit derogations from the prohibition contained in subparagraph (1) above when replacement is not reasonably practicable, provided that steps are taken to ensure that the health of workers is not placed at risk.

19. (1) Spraying of all forms of asbestos should be prohibited.

(2) The installation of friable asbestos insulation materials should be prohibited.

(3) The competent authority should be empowered after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, to permit derogations from the prohibition contained in subparagraphs (1) and (2) above when alternative methods are not reasonably practicable, provided that steps are taken to ensure that the health of workers is not placed at risk.

20. (1) Producers and suppliers of asbestos and manufacturers and suppliers of products containing asbestos should be made responsible for the appropriate and adequate labelling of the container or product.

(2) National laws or regulations should require that the label be printed in the language or languages in common use in the country concerned and indicate that the container or product contains asbestos, that the inhalation of asbestos dust carries a health risk, and that appropriate protective measures should be taken.

(3) National laws or regulations should require producers and suppliers of asbestos and manufacturers and suppliers of products containing asbestos to develop and provide a data sheet listing the asbestos content, health hazards and appro-

tuotteen asbestipitoisuus, sen aiheuttamat terveydelliset vaarat sekä sopivat suojelutoimenpiteet.

21. Vuoden 1986 asbestiyleissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun tarkastusjärjestelmän tulisi perustua vuoden 1947 ammattientarkastusta koskevan sopimuksen määräyksiin. Pätevän henkilökunnan tulisi suorittaa tarkastukset. Tarkastusviranomaisten tulisi voida hankkia työnantajalta edellä 13 kohdassa tarkoitetut tiedot.

22. (1) Altistuksen raja-arvot tulisi määritellä käyttäen perusteena ilmassa olevan asbestipölyn aikapainotettua pitoisuutta, mikä yleensä ilmaistaan 8 tunnin työpäivän ja 40 tunnin työviikon ajanjaksoissa, sekä hyväksyttyä näytteenotto- ja mittaumenetelmää.

(2) Altistuksen raja-arvot tulisi ajoittain tarkistaa ja saattaa ajan tasalle ottaen huomioon teknisessä kehityksessä sekä teknisessä ja lääketieteellisessä tietämyksessä tapahtuneen edistymisen.

23. Laitteistot, ilmanvaihtojärjestelmät, koneet ja asbestipölyn torjuntalaitteet tulisi tarkastaa säännöllisesti, ja ne tulisi pitää hyvässä käyttökunnossa.

24. Työpaikat tulisi siivota turvallisella menetelmällä niin usein kuin on tarpeellista, jotta asbestipölyn kertyminen pinoille voidaan estää. Vuoden 1986 asbestiyleissopimuksen ja tämän suosituksen määräyksiä tulisi soveltaa myös siivoushenkilökuntaan.

25. (1) Milloin ilmassa olevan asbestipölyn aiheuttamia vaaroja ei voida muutoin ehkäistä tai rajoittaa, työnantajan tulisi ilman työntekijöille aiheutuvia kustannuksia varata heidän käyttöönsä ja ylläpitää sekä tarvittaessa uusia asianmukaiset hengityksensuojaimet ja tarvittaessa erityinen suojapuku. Tällaisissa olosuhteissa työntekijöitä olisi vaadittava käyttämään näitä varusteita.

(2) Hengityksensuojainten tulisi täyttää toimivaltaisen viranomaisen niille asettamat vaatimukset, ja niitä tulisi käyttää ainoastaan lisäkeinona, väliaikaisena keinona, hätäkeinona tai poikkeuskeinona eikä teknisten torjuntakeinojen vaihtoehtona.

(3) Milloin hengityksensuojainten käyttöä vaaditaan, tulisi työntekijöille järjestää riittävät lepoaukoja sopivissa lepotiloissa, ottaen huomioon että tällaisten varusteiden käytöstä aiheutuu fyysistä rasitusta.

26. (1) Sellaista työtä varten, jossa työntekijöiden henkilökohtainen vaatetus voi saastua asbestipölystä, työnantajan tulisi kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti ja kuultuaan työntekijöiden edustajia hankkia työntekijöille ilman näille

priate protective measures for the material or product.

21. The system of inspection provided for in Article 5 of the Asbestos Convention, 1986, should be based on the provisions of the Labour Inspection Convention, 1947. Inspection should be carried out by qualified personnel. The inspection services should be able to obtain from the employer the information referred to in Paragraph 13 above.

22. (1) The exposure limits should be fixed by reference to the time-weighted concentration of airborne asbestos dust, commonly expressed in terms of an eighthour day and a 40-hour week, and to a recognised method of sampling and measuring.

(2) The exposure limits should be periodically reviewed and updated in the light of technological progress and advances in technical and medical knowledge.

23. The installations, ventilation systems, machinery and protective appliances for asbestos dust control should be regularly checked and maintained in good working order.

24. Workplaces should be cleaned by a safe method as frequently as is necessary to prevent the accumulation of asbestos dust on surfaces. The provisions of the Asbestos Convention 1986 and this Recommendation should apply to the cleaning staff.

25. (1) When hazards from airborne asbestos dust cannot be otherwise prevented or controlled, the employer should provide, maintain and replace as necessary, at no cost to the workers, adequate respiratory protective equipment and special clothing as appropriate. In such situations, the workers should be required to use such equipment.

(2) Respiratory protective equipment should comply with standards set by the competent authority and be used only as a supplementary, temporary, emergency or exceptional measure and not as an alternative to technical control.

(3) When the use of respiratory equipment is required, adequate rest breaks in appropriate rest areas should be provided for, taking into account the physical strain caused by the use of such equipment.

26. (1) Where workers' personal clothing may become contaminated with asbestos dust, the employer, in accordance with national laws or regulations and in consultation with the workers' representatives, should provide at no cost to the

aiheutuvia kustannuksia sopiva työvaatetus, jota ei saisi käyttää työpaikan ulkopuolella.

(2) Työnantajan tulisi antaa työntekijöille riittävästi tietoa sopivassa muodossa siitä terveysvaarasta, joka aiheutuu heidän perheilleen tai muille ulkopuolisille asbestin saastuttamien vaatteiden kotiin viemisestä.

(3) Käytettyjen työvaatteiden ja erityisten suojavaatteiden käsittelyn ja puhdistuksen tulisi asbestipölyn vapautumisen estämiseksi tapahtua toimivaltaisen viranomaisen edellyttämässä valvoituissa olosuhteissa.

27 (1) Milloin se on tarkoituksenmukaista, tulisi asbestille altistuville työntekijöille varata kahdet vaatteidenvaihtotilat sekä pesumahdollisuudet, suihkut ja lepotilat.

(2) Kansallisen käytännön mukaisesti tulisi työntekijöille työajan puitteissa varata riittävästi aikaa vaatteiden vaihtoa, suihkussa käyntiä tai peseytymistä varten työvuoron päätyttyä.

28. (1) Työnantajan tulisi hävittää asbestia sisältävät jätteet kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti tavalla, joka ei aiheuta terveydellisiä vaaroja asianomaisille työntekijöille, asbestijätteitä käsittelevät työntekijät mukaan luetuna, eikä yrityksen lähiympäristön väestölle.

(2) Toimivaltaisen viranomaisen ja työnantajien tulisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin työympäristössä vapautuvan asbestipölyn aiheuttaman ympäristön saastumisen ehkäisemiseksi.

IV Työympäristön ja työntekijöiden terveydentilan seuranta

29. Toimivaltaisen viranomaisen määrittelemissä tapauksissa työnantajan tulisi järjestää työpaikan ilman asbestipölypitoisuuden, työntekijöiden asbestialtistumisen keston ja tason sekä työntekijöiden terveydentilan järjestelmällinen seuranta.

30. (1) Työntekijöiden asbestille altistumisen taso tulisi mitata tai laskea tietyn viiteajanjakson aikapainotettuna keskipitoisuutena.

(2) Ilman asbestipölypitoisuuden näytteenoton ja mittaamisen tulisi tapahtua pätevän henkilökunnan toimesta ja käyttäen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiä menetelmiä.

(3) Näytteenoton ja mittauksen toistuvuuden ja laajuuden tulisi olla suhteessa vaaran suuruuteen, työmenetelmissä tapahtuneisiin muutoksiin ja muihin vastaaviin seikkoihin.

worker appropriate work clothing, which should not be worn outside the workplace.

(2) Employers should provide workers with adequate information in an appropriate form on the health hazards to their families or others which could result from taking home clothing contaminated by asbestos dust.

(3) The handling and cleaning of used work clothing and special protective clothing should be carried out under controlled conditions, as required by the competent authority, to prevent the release of asbestos dust.

27. (1) For workers who are exposed to asbestos, double changing rooms, washing facilities, showers and rest areas, as appropriate, should be provided.

(2) Adequate time should be allowed, within working hours, for changing, showering or washing after the work shift, in accordance with national practice.

28. (1) In accordance with national law and practice, employers should dispose of waste containing asbestos in a manner that does not pose a health risk to the workers concerned, including those handling asbestos waste, or to the population in the vicinity of the enterprise.

(2) Appropriate measures should be taken by the competent authority and by employers to prevent pollution of the general environment by asbestos dust released from the workplace.

IV. Surveillance of the Working Environment and Workers' Health

29. In cases determined by the competent authority, the employer should make arrangements for systematic surveillance of the concentration of airborne asbestos dust in the workplace and of the duration and level of exposure of workers to asbestos and for the surveillance of the workers' health.

30. (1) The level of exposure of workers to asbestos should be measured or calculated in terms of time-weighted average concentrations for a specific reference period.

(2) The sampling and measurement of the concentration of airborne asbestos dust should be carried out by qualified personnel, using methods approved by the competent authority.

(3) The frequency and extent of sampling and measurement should be related to the level of risk, to changes in the work processes or other relevant circumstances.

(4) Arvioidessaan vaaran suuruutta toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon kaikenkokoisten asbestikuitujen aiheuttamat vaarat.

31. (1) Asbestialtistumisen aiheuttamien ammattitautien ja elimistön toiminnanvajausten ehkäisemiseksi kaikille asbestialtistumista aiheuttavaan työhön otetuille työntekijöille tulisi, milloin se on tarkoituksenmukaista, järjestää:

(a) lääkärintarkastus ennen työn aloittamista;
(b) määräaikaista lääkärintarkastukset sopivin väliajoin;

(c) muita kokeita ja tutkimuksia, erityisesti keuhkojen röntgenkuvauksia ja keuhkofunktiotestejä, jotka saattavat olla tarpeen heidän terveydentilansa seuraamiseksi ottaen huomioon työstä aiheutuvan vaaran sekä asbestin aiheuttamien sairauksien tunnusmerkkien toteamiseksi jo varhaisessa vaiheessa.

(2) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi määrittellä lääkärintarkastusten välisten aikojen pituus ottaen huomioon altistuksen suuruus ja työntekijöiden terveydentila suhteessa työn aiheuttamaan vaaraan.

(3) Toimivaltaisen viranomaisen tulisi varmistaa, että kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti on laadittu määräykset siitä, että työntekijöillä on asbestialtistumista aiheuttavan työn päätyttyä mahdollisuus päästä asianmukaisiin lääkärintarkastuksiin.

(4) Edellä 1 ja 2 kappaleissa tarkoitettut tarkastukset, kokeet ja tutkimukset tulisi, mikäli mahdollista, suorittaa työaikana, eivätkä ne saisi aiheuttaa kustannuksia työntekijöille.

(5) Milloin lääketieteellisissä kokeissa tai tutkimuksissa ilmenee kliinisiä tai esiklinisiä vaikutuksia, olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin asianomaisten työntekijöiden altistuksen ehkäisemiseksi tai sen vähentämiseksi ja heidän terveydentilansa edelleen huonontumisen ehkäisemiseksi.

(6) Lääkärintarkastusten tuloksia tulisi käyttää terveydentilan määrittämiseen asbestialtistuksen huomioon ottaen, eikä niitä saisi käyttää työntekijän syrjimiseen.

(7) Lääkärintarkastusten tuloksia tulisi käyttää apuna työntekijän sijoittamiseksi sellaiseen työhön, joka sopii hänelle hänen terveydentilansa huomioon ottaen.

(8) Työntekijöillä, joiden terveydentilaa seurataan, tulisi olla:

(a) oikeus siihen, että henkilökohtaiset ja lääketieteelliset tiedot säilytetään luottamuksellisina;

(b) oikeus saada täydellinen ja yksityiskohtainen selvitys valvonnan tarkoituksista ja tuloksista;

(4) In evaluating the risk the competent authority should take into consideration the risk posed by all sizes of asbestos fibres.

31. (1) For the prevention of disease and functional impairment related to exposure to asbestos, all workers assigned to work involving exposure to asbestos should be provided, as appropriate, with —

(a) a pre-assignment medical examination;
(b) periodic medical examinations at appropriate intervals;

(c) other tests and investigations, in particular chest radiographs and lung function tests, which may be necessary to supervise their state of health in relation to the occupational hazard and to identify early indicators of disease caused by asbestos.

(2) The intervals between medical examinations should be determined by the competent authority, taking into account the level of exposure and the workers' state of health in relation to the occupational hazard.

(3) The competent authority should ensure that provision is made, in accordance with national law and practice, for appropriate medical examinations to continue to be available to workers after termination of an assignment involving exposure to asbestos.

(4) The examinations, tests and investigations provided for in subparagraphs (1) and (3) above should be carried out as far as possible in working hours and should entail no cost to the worker.

(5) Where the results of medical tests or investigations reveal clinical or preclinical effects, measures should be taken to prevent or reduce exposure of the workers concerned and to prevent further deterioration of their health.

(6) Results of medical examinations should be used to determine health status with regard to exposure to asbestos and should not be used to discriminate against the worker.

(7) The results of medical examinations should be used to help place the worker in a job which is compatible with the status of his health.

(8) Workers subject to supervision of their health should have —

(a) the right to confidentiality of personal and medical information;

(b) the right to full and detailed explanations of the purposes and results of the supervision;

(c) oikeus kieltäytyä sellaisista laajemmista lääketieteellisistä tutkimuksista, jotka loukkaavat heidän ruumiillista koskemattomuuttaan.

32. Työntekijöille olisi tiedotettava riittävällä ja sopivalla tavalla lääkärintarkastusten tuloksista, ja kullekin työntekijälle olisi annettava henkilökohtaisia neuvoja hänen terveydentilansa ja työnsä välisestä suhteesta.

33. Kun terveydentilan seurannan yhteydessä on todettu asbestin aiheuttama ammattitauti, tulisi tästä ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

34. Kun asbestialtistumista aiheuttavan työn jatkuminen todetaan lääketieteellisesti epäsuotavaksi, olisi ryhdyttävä kaikkiin kansallisten olosuhteiden ja käytännön mukaisiin toimenpiteisiin, jotta asianomaiset työntekijät säilyttäisivät tulonsa muulla tavalla.

35. Kansallisissa laeissa tai määräyksissä tulisi vuoden 1964 työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan yleissopimuksen mukaisesti olla määräykset korvauksista niille työntekijöille, jotka työperäisen asbestialtistumisen johdosta sairastuvat tai joille tästä syystä aiheutuu toiminnallinen vajavuus.

36. (1) Työympäristön seurannasta kertyviä tietoja tulisi säilyttää vähintään 30 vuotta.

(2) Työntekijöiden altistumisen seurannasta kertyviä tietoja samoin kuin niitä heidän lääketieteellisen seurantansa tietoja, joilla on merkitystä asbestialtistumisen aiheuttamien terveydellisten vaarojen kannalta, sekä röntgenkuvia, tulisi säilyttää vähintään 30 vuotta altistumista aiheuttaneen työn päättymisestä lukien.

37. Asianomaisilla työntekijöillä ja heidän edustajillaan sekä tarkastusviranomaisilla tulisi olla oikeus saada tietoonsa työympäristön seurannan tulokset.

38. Yrityksen lopettaessa toimintansa tai työntekijän työsuhteen päättyessä tulisi edellä 36 kohdassa tarkoitetut tulokset ja tiedot säilyttää toimivaltaisen viranomaisen antamien ohjeiden mukaisesti.

39. Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston hyväksymän monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskevan kolmikantaisen periaatejulistuksen mukaisesti kansallinen ja monikansallinen yritys, jolla on useampia tuotantolaitoksia tai toimipisteitä, tulisi velvoittaa suorittamaan työperäisen asbestialtistumisen estämiseksi,

(c) the right to refuse invasive medical procedures which infringe on their corporal integrity.

32. Workers should be informed in an adequate and appropriate manner, in accordance with national practice, of the results of the medical examinations and receive individual advice concerning their health in relation to their work.

33. When an occupational disease caused by asbestos has been detected by health surveillance, the competent authority should be notified in conformity with national law and practice.

34. When continued assignment to work involving exposure to asbestos is found to be medically inadvisable every effort should be made, consistent with national conditions and practice, to provide the workers concerned with other means of maintaining their income.

35. National laws or regulations should provide for the compensation of workers who contract a disease or develop a functional impairment related to occupational exposure to asbestos, in accordance with the Employment Injury Benefits Convention, 1964.

36. (1) The records of the monitoring of the working environment should be kept for a period of not less than 30 years.

(2) Records of the monitoring of exposure of workers as well as the sections of their medical files relevant to health hazards due to exposure to asbestos and chest radiographs should be kept for a period of not less than 30 years following termination of an assignment involving exposure to asbestos.

37. The workers concerned, their representatives and the inspection services should have access to the records of the monitoring of the working environment.

38. In the case of closure of an undertaking, or after termination of engagement of a worker, records and information kept in accordance with Paragraph 36 above should be deposited in accordance with the directions of the competent authority.

39. In accordance with the Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy, adopted by the Governing Body of the International Labour Office, a national or multinational enterprise with more than one establishment should be required to provide safety measures relating to the preven-

rajoittamiseksi ja torjumiseksi tarpeelliset suoje-lutoimenpiteet kaikissa yksiköissä työskenteleville työntekijöille sijaintipaikkaan tai -maahan katso-matta.

V Tiedotus ja koulutus

40. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi ryhtyä toimenpiteisiin kaikkien asianomaisten henkilöi-den työperäisen asbestialtistumisen aiheuttamien terveydellisten vaarojen ehkäisyä, rajoittamista ja torjuntaa koskevan koulutuksen ja tiedotuksen edistämiseksi.

41. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi kuultu-aan asianomaisia edustavimpia työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä laatia sopivia koulutusoppaita työnantajille, työntekijöille ja muille tahoille.

42. Työnantajien tulisi varmistaa, että asbestil-le todennäköisesti altistuvat työntekijät saavat ajoittain ilmaiseksi heidän ymmärtämällään kie-lellä ja tavalla koulutusta ja ohjausta toimenpi-teistä, jotka ovat tarpeen asbestialtistuksen ehkäi-semiseksi ja rajoittamiseksi, erityisesti asbestipö-lyn muodostumista ja ilmaan pääsemistä ehkäise-vistä ja rajoittavista oikeista työtapoista ja työnte-kijöiden käyttöön annettujen yleisten ja henkilö-kohtaisten suojavälineiden käytöstä.

43. Koulutuksen yhteydessä tulisi kiinnittää huomiota siihen erityiseen vaaraan työntekijöi-den terveydelle, joka aiheutuu tupakoinnin ja asbestialtistuksen yhteisvaikutuksesta.

44. Työnantajien ja työntekijöiden järjestöjen tulisi suhtautua myönteisesti yhteistyöhön, joka liittyy asbestialtistuksen aiheuttamia terveydelli-siä vaaroja koskeviin koulutus-, tiedotus-, eh-käisy-, rajoittamis- ja torjuntaohjelmiin sekä näi-hin osallistumiseen.

tion and control of, and protection against, health hazards due to occupational exposure to asbestos, without discrimination, to the workers in all its establishments regardless of the place or country in which they are situated.

V. Information and Education

40. The competent authority should take measures to promote the training and informa-tion of all persons concerned with respect to the prevention and control of, and protection against, health hazards due to occupational ex-posure to asbestos.

41. The competent authority, in consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, should draw up suitable educational guides for employers, workers and others.

42. Employers should ensure that workers liable to be exposed to asbestos receive periodic training and instructions, at no cost to them, in a language and manner which are easily under-stood by them, on the effects of such exposure on health, on measures to be taken to prevent and control exposure to asbestos, especially on correct work practices which prevent and control the formation and release of asbestos dust into the air and on the use of the general and personal protective equipment placed at the workers' disposal.

43. Educational measures should draw atten-tion to the particular danger to the health of workers created by the combination of smoking and exposure to asbestos.

44. Employers' and workers' organisations should take positive action to cooperate in and contribute to programmes of training, informa-tion, prevention, control and protection in rela-tion to occupational hazards due to exposure to asbestos.

